Zaaknr. : 16226
Kenmerk : 16231

notulen vergadering van het algemeen bestuur van 27 februari 2019

Aanwezig:
De voorzitter: K-J. de Vet
De leden: J. van der Aa, M.J.C.M. Arts, K. van den Berg, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, J. van Dam, C.B.M.E. Franssen, M.G.M. Gosens, J.J.M. van der Heijden, C.A.M. de Jong, L.H. van der Kallen, H. Knook, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, F.C.J. van Noord, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Sneep, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J-P. Verroen, J.A.P.G. Verhulst, A.A.F.M. Wijnen

Afwezig met kennisgeving: J.J.M. Voets

De secretaris-directeur: A. Meuleman

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, allemaal van harte welkom bij deze openbare algemene bestuursvergadering, de laatste van deze bestuursperiode. Op 27 maart nemen wij officieel afscheid. Wij hebben een intensieve periode achter de rug met veel inzet van het algemeen bestuur en wij willen op een passende manier afscheid nemen. Aan het einde van de vergadering drinken wij samen een borrel in het Koetshuis om dat op een leuke manier af te sluiten en dat is ook heel praktisch, omdat het laatste agendapunt 5.c, de mededeling over SNB, vertrouwelijk is en die wordt aan het eind van de vergadering besproken. De medewerkers kunnen dan vast met de borrel beginnen en wij sluiten aan na de vertrouwelijke mededeling. De heer Voets heeft zich afgemeld.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

2.a. Brief Rekenkamercommissie 'Nazorgonderzoek baggerbeleid'

De voorzitter: Ik heet de heer Pieters van de Rekenkamercommissie welkom.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. De rekenkamercommissie heeft weer heel snel een rapport over het baggerbeleid gemaakt. Dat was ons verzoek trouwens ook. In de quickscan van januari vorig jaar bleek dat de legger niet op orde was en dat het baggerproces verbetering behoefde. Het is verheugend om te lezen dat er een omvangrijke inhaalslag te maken is, maar vooral dat daar al mee begonnen is. Het aanstellen van een adviseur baggeren geeft vertrouwen dat dat goed gaat lopen. Wij moeten nog steeds met enige regelmaat vaststellen dat de mensen in het veld, de uitvoerende mensen, niet op de hoogte zijn, betrokken zijn of niet bekend zijn met gemaakte afspraken en dat leidt tot onnodige wederzijdse irritaties. Wij zijn van mening dat baggeren een zeer belangrijke beheerstaak van het waterschap is zowel ten aanzien van waterkwantiteit en als van waterkwaliteit. Daarom nemen wij het voorstel van de rekenkamercommissie graag over om over twee jaar opnieuw te kijken hoe de ontwikkelingen zijn geweest van de inhaalslag. De vorige keer zei ik al dat het goed zou zijn om ook externen te consulteren, ik wil meegeven om als wij onderzoek doen, ook externen te spreken.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Wij zijn blij met het vervolgonderzoek en dank hiervoor. Het ligt snel voor ons op tafel. Na de quickscan is het vervolgonderzoek uitgevoerd, waarin voldoende munitie aanwezig is voor een verbetertraject. Het eerste onderzoek heeft veel positiefs in gang gezet, wij zijn daar blij mee, maar wij hebben nog een paar vragen. Op bladzijde 8 staat bij het vastleggen van de uitgangspunten dat er geen grote verandering zichtbaar is omtrent de definitie 'baggeren op orde' en het vastleggen van beleid. Wat wordt hiermee bedoeld? In de conclusies lezen wij er niets over en er staat dat de fricties zijn opgelost. Het

project kwaliteitsimpuls legger is vooral gericht op het wegwerken van de achterstand. Is het in het landelijk gebied nodig dat de legger eerst op orde moet zijn voordat er een goed inzicht is in de mate van de achterstand? De fricties rond het stedelijk baggeren zijn opgelost, staat er. Bij het baggeren van het landelijk gebied en van de vaarwegen liggen nog wel veranderopgaven. Dan komen wij terug op de aanbevelingen in het vorige rapport, toen was de aanbeveling aan het algemeen bestuur om vast te stellen of er een diepgaander onderzoek nodig was. Kunnen wij vaststellen dat dat over het baggeren van vaarwegen en het landelijk gebied gaat?

De heer Velthoen: Voorzitter, duidelijk verhaal. De diepte op papier is prima, maar die in het water zo lezen wij, vergt aandacht. Al met al uitstekend geschreven. Zoals voorgesteld door de Rekenkamercommissie steunen wij een nazorgmoment over twee jaar wederom.

De heer Pieters: Voorzitter, het op orde zijn van de legger. Er zit een depreciatie in wat er onder 'op orde' wordt verstaan. Daar wordt wel over gesproken maar op dit moment is er nog niet veel voortgang in te zien. Het gaat nu met name over het actualiseren van de legger. (onverstaanbaar, zonder microfoon, 0.14.00) Is dat het antwoord op de eerste vraag?

Mevrouw Raedts: Ik geloof niet dat ik zo'n specifieke vraag had gesteld over of de legger op orde is, wel dat geconstateerd is dat de legger nog niet op orde is en dat het goed is dat daaraan gewerkt wordt.

De heer Pieters: De tweede vraag van mevrouw Korst, het eerst op orde brengen van de legger voor het landelijk gebied is wel wenselijk. Om hem op orde te krijgen, moet je eerst weten waar je wat moet gaan doen. De derde vraag, de aanbeveling aan het algemeen bestuur voor een diepgaander onderzoek naar de veranderopgave in het landelijk gebied, dat hebben wij niet geconstateerd. Wij hebben vooral gekeken naar waar de vooruitgang zit en wij hebben gezien dat die voortuitgang er is. Er is meer overleg tussen de verschillende afdelingen, het systeem begint beter op orde te komen, het waterschap heeft veel meer regie doordat zij ook zelf de legger aan het vullen is, maar wij hebben niet geconstateerd dat er behoefte is aan wat u in uw vraag naar voren brengt. Daar was de vraag van onze kant niet zozeer op gericht.

Tweede termijn

De heer Van der Kallen: De discussie over het Unieformaat verbaast mij een beetje, want ieder watersysteem in het poldergebied is anders en het formaat moet afgestemd zijn op de behoefte, dus dat hoeft niet geüniformeerd te zijn. Waar ik mij een beetje aan stoor is de brief van de rekenkamercommissie, die zegt: "Wij stellen daarom voor om over twee jaar opnieuw een nazorgonderzoek uit te voeren voor het baggerbeleid." Dat suggereert alsof het algemeen bestuur gaat over wat de rekenkamercommissie onderzoekt en de essentie is dat de rekenkamercommissie zoveel afstand heeft, dat zij zelf bepaalt wat zij onderzoekt. Ik zou het zeer betreuren als de rekenkamercommissie de intentie zou hebben om ons naar de mond te praten om te onderzoeken wat het algemeen bestuur wil. Nee, zij weten zelf wat zij willen, dus ik ga ervan uit dat de rekenkamercommissie zoveel autonomie heeft of claimt dat zij zelf bepaalt wat zij onderzoekt. Ik zou de volgende keer zo'n vraag niet meer stellen, want dan maakt u zich min of meer afhankelijk van wat het algemeen bestuur vindt en u verleidt de algemeen bestuursleden om daar een opvatting over te hebben. Ik vind die opvatting een beetje ongewenst.

De heer Pieters: De uniformiteit, daarmee bedoel ik dat er over hetzelfde type water verschil van inzicht zit tussen afdelingen. De ene afdeling vindt dat het zus moet en de andere afdeling vindt dat het zo moet. Ik heb niet gezegd dat er uniformering moet komen, maar wij constateren wel dat er door verschillende afdelingen over hetzelfde type water verschillend wordt gedacht.

De heer Van der Kallen: U gebruikt het woord hetzelfde type, het zou moeten zijn hetzelfde water, want hetzelfde type kan variëren. Hetzelfde water zou niet mogen variëren.

De heer Pieters: Zo bedoel ik het ook, dat klopt. Wij streven er als rekenkamercommissie naar om volledig onafhankelijk te zijn en zelf te bepalen welke onderzoeken wij uitvoeren, dat klopt.

De voorzitter: Ik dank de heer Pieters voor zijn aanwezigheid vanavond.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de aanbiedingsbrief en het rapport voor kennisgeving aan.

3. HOOFDPUNTEN VOOR DEZE VERGADERING

3.a. Hoofdpunten voor deze vergadering (informerend)

3.b. Hoofdpunten voor deze vergadering (besluitvormend)

3.b.1. Overdrachtsdocument

De voorzitter: Wij hebben op 13 februari het eerste concept besproken. Het document dat vanavond wordt vastgesteld, wordt geagendeerd voor de eerste vergadering van het nieuwe algemeen bestuur op 28 maart 2019. Mochten er vanavond nog aanvullingen zijn, dan zullen die in het definitieve document verwerkt worden. De heer Kocx zal de vragen beantwoorden.

De heer Taks: Voorzitter. Wij danken de werkgroep voor de verrichte werkzaamheden en het samenstellen van het globale overdrachtsdocument. Hoezeer de leden van de werkgroep ook van mening verschillen over politieke vraagstukken, zijn zij er toch in geslaagd hun politieke voorkeur opzij te zetten en een objectief zakelijk document te produceren. Daarvoor alle lof. Over zaken denken zij verschillend, maar dat vind je niet terug in de inhoud van het stuk. In het feit dat bepaalde onderwerpen meer aandacht krijgen dan andere, zou je een persoonlijke toets kunnen zien, maar de drie verschillende leden hebben zulke verschillen opvattingen dat dat geneutraliseerd wordt. De auteurs laten nergens een politieke mening doorklinken en dat was ook de opdracht, het document moet objectief en zakelijk zijn als een boodschap aan het nieuwe bestuur voor onderwerpen die de komende tijd de aandacht verdienen. Daar zijn zij uitstekend in geslaagd, waardering daarvoor.

Mevrouw Korst: Voorzitter. De uitgangspunten van het overdrachtsdocument moeten wij goed in beeld houden. Ik wil op de hoofdlijnen benadrukken dat de bestuurlijke vernieuwing zoals die in het overdrachtsdocument staat, een doorlopend proces is waar vooral efficiënt en besturen op hoofdlijnen vooraan staan. Op grote majeure projecten zoeken wij de verdieping en samenwerking. Zo'n groot dossier is klimaatadaptatie, waar het waterschap de samenwerking met de gemeenten moet zoeken, maar de rol van het waterschap is hierin nog niet bepaald. Technisch gezien wil het waterschap faciliteren en dit moet een duidelijke lijn zijn. Wij vinden het belangrijk om financieel in control te blijven. Voor het verbeterplan Waarde van Water, wij gaan water meer zuiveren. Een belangrijke vraag die aan ons gesteld is en die mag er goed en duidelijk in staan, hoe kunnen wij het onderhoud op goed niveau houden en in control blijven? Dat is een van de belangrijke vragen waar het volgende bestuur mee aan de slag moet gaan. Samenwerking en participatie: er staat dat wij moeten werken met andere partijen die benoemd worden. Wij vinden dat wij veel intensiever – en dat mag er wat ons betreft aan toegevoegd worden – met andere waterschappen moeten gaan samenwerken en omdat in de samenwerking andere partijen expliciet genoemd worden, stel ik voor te vragen of de samenwerking met Scheldestromen wat naar voren gehaald kan worden omdat in de toekomst in de klimaatadaptatie beide waterschappen invloed hebben op het vasthouden en afvoeren van water. Hadden wij dit er eerder in kunnen brengen? Misschien wel. Ik weet niet of het een groot probleem is om dit toe te voegen.

Mevrouw Bonthuis: Ik maak bezwaar tegen de politieke opmerkingen die nu nog toegevoegd worden in plaats dat ze aan de voorkant in het inhoudelijke proces zijn meegenomen. Ik vind dit niet meer op zijn plaats.

Mevrouw Korst: Dit is geen politieke opmerking.

De heer Van der Kallen: Ik heb er ook een vraag over, want u noemt Scheldestromen maar bij klimaatadaptatiesamenwerking zijn de Belgische collega's veel logischer, want met Scheldestromen buiten de Damespolder zou ik niet weten wat wij daar moeten doen en dat is 150 ha, dus dat zal het niet wezen.

Mevrouw Bonthuis: Kortom, dit is niet goed doordacht en zeker niet aan de voorkant voorbereid meegenomen. Graag op een andere manier.

Mevrouw Korst: Dit is de vergadering waar wij inbreng kunnen hebben, dat hadden we ook met een amendement kunnen doen, maar dat hebben wij niet gedaan. Wij werken samen met waterschappen en alle partijen en daarom mogen de waterschappen waar wij mee te maken moeten krijgen en intensief mee samen moeten gaan werken, ook genoemd worden in het document.

De voorzitter: De heer Kocx die de werkgroep heeft voorgezeten, zal namens de werkgroep reageren. Daarnaast is een overdrachtsdocument vooral bedoeld om te zeggen, wat geeft u in de nieuwe periode mee naast het houden van een politiek statement. Wij moeten dat even uit elkaar trekken.

De heer Velthoen: Voorzitter. Een goed en niet al te politiek document, bedankt aan de samenstellers. Vast een schot vooruit, zoals in diverse technische vragen onder de aandacht wordt gebracht, willen wij graag toe

naar een steunfractie, mensen van partijen die iets kunnen zeggen in commissieverband. Dat zou in de toekomst kunnen gelden voor de commissie Watersystemen, om openbaar te vergaderen, het tijdstip kan hetzelfde zijn of misschien anders. Eigenlijk zou elke commissie openbaar en toegankelijk moeten zijn voor publiek en niet-algemeen bestuursleden lid van de commissie met spreekrecht.

De heer Van der Heijden: Volgens mij zijn de commissies openbaar.

De heer Schouwenaars: Niet volgens u, die zijn openbaar volgens de verordening.

De voorzitter: Deze zijn openbaar volgens de verordening.

De heer Kocx: Voorzitter, de commissie was niet politiek maar wel breed vertegenwoordigd. Wij hadden niet de opdracht om een politiek stuk te maken, de opdracht was een stuk te maken over wat er speelt, waar aandacht voor moet zijn maar zeker niet voor hoe het opgelost moet worden. Het hoe is aan het volgende bestuur en daar zullen wij geen richting aan geven. Wij hebben getracht – en ik hoor uit de reacties dat dat aardig is geslaagd – om te benoemen welke dossiers er spelen en waar zeker en vast aandacht voor moet zijn. Dank voor de steun voor het document. Ik zou het zoals het hier ligt, zo willen handhaven. Er zijn wat opmerkingen gemaakt, ik noem het het CDA-sausje. Het lijkt mij niet logisch. Wij hebben getracht een document te maken dat algemeen bestuursbreed gedragen kan worden zonder enige politieke opvatting of sturing naar de toekomst toe. Ik zou eraan hechten om het vast te stellen zoals het er ligt.

Tweede termijn

Mevrouw Korst: Het is geen politiek sausje. Wij werken veel samen en gaan veel samenwerken en wij misten de samenwerking met waterschap Zeeland. Alles is benoemd, ik hoef de naam niet te noemen, maar dat wij in de toekomst met alle partijen een intensieve samenwerking moeten aangaan over belangrijke zaken zoals aan- en afvoer van water, zou voor ons passen in een overdrachtsdocument.

De heer Schouwenaars: U vindt de opmerking 'andere overheden' dan te mager? Daar vallen alle gemeenten, provincies, overheid en waterschappen onder.

De heer Van der Kallen: Ik ondersteun de heer Schouwenaars, want er staat 'andere overheden'. Door het specifiek noemen van waterschap Scheldestromen, terwijl wij juist met dat waterschap het minste hebben omdat er een harde waterscheiding is, de Schelde-Rijnverbinding. We hebben nauwelijks gedeeld gebied, dus als het gaat om klimaatadaptatie zou ik haast niet weten hoe dat moet, op een interprovinciale polder na van 150 ha, dat scheelt een jas, terwijl de andere overheden juist het brede pakket hebben. Ga je er eentje noemen, dan zullen de anderen zich afvragen, waarom noemen ze die want daar zit geen logica in. Ik zie de logica niet, dus ik stel voor het stuk zoals het is, te handhaven. 'Andere overheden' is breed geschakeerd en sluit Scheldestromen zeker niet uit.

De voorzitter: Ik bedank het driemanschap voor het opstellen van het rapport.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt het overdrachtsdocument vast.

3.b.2. Lokale invulling rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Ik zit hier een beetje mee, dit valt min of meer plompverloren op ons bord en wij hebben er vooraf niet oordeelsvormend over kunnen spreken. Wij zeggen hier dat er twee soorten commissies zijn: de rekenkamercommissie die wij wel een vergoeding toekennen aan de eigen rekenkamercommissieleden, maar niet aan de leden van de andere commissies. Ik vind het jammer dat wij een impliciet besluit nemen terwijl wij er niet uitgebreid over gediscussieerd hebben. Inhoudelijk stemmen wij niet tegen, maar wij vinden het een vreemde gang van zaken. Er ontstaan scheve verhoudingen, want als de rekenkamercommissie onder leiding van haar voorzitter een maand twee keer vergadert, dan is de vergoeding voor de voorzitter ruimschoots meer dan de vergoeding van de algemeen bestuursleden die er allerlei dingen bij moeten doen. Ik heb geen bezwaar tegen het besluit, maar de rechtspositie als totaal voor de waterschapsbestuurders is aan de magere kant en dan druk ik mij eufemistisch uit. ik vind dat wij daar landelijk een punt van moeten maken om hier verbeteringen in aan te brengen.

De heer Ravenstein: De eerste vraag over de aanvullende vergoeding voor de rekenkamercommissie, dat is wettelijk bepaald in het landelijke Rechtspositiebesluit Decentrale politieke ambtsdragers bepaald. Die aanvullende vergoeding geldt voor de rekenkamercommissie en de vertrouwenscommissie, alleen voor een onderzoekscommissie kan ook een wettelijke aanvullende vergoeding gelden. Dat is zo bij wet bepaald en

dat hebben wij gevolgd. De mogelijke scheefgroei als een rekenkamercommissie twee keer vergadert, dan ontvangt de externe voorzitter een hogere gage, maar ook dat is een gevolg van de wettelijke systematiek die bepaalt dat er een vergoeding wordt toegekend per vergadering.

De voorzitter: Alleen een wetswijziging zou uw probleem oplossen, mijnheer Schouwenaars. Wij passen keurig toe wat door de wetgever bepaald is en dat dat deze consequentie heeft, daar heeft u een punt.

De heer Schouwenaars: Beide punten moeten wat mij betreft terugkomen in de werkgroep bestuurlijke vernieuwing als die er in de volgende periode is.

De voorzitter: Van mij mag alles terugkomen, maar als de vergoedingen voor rekenkamers in Den Haag worden vastgesteld en ook de vergoeding voor algemeen bestuursleden, de hoeveelheid werk geldt voor dagelijks en algemeen bestuursleden en ik vergelijk dat met grote gemeenten, dan vind ik de vergoeding onevenwichtig ten opzichte van anderen. Dat kunnen wij hooguit in Unieverband herhalen, maar daar moet de minister gevoelig voor zijn en als dat niet zo is, dan mogen wij er gerust op terugkomen, maar wij kunnen er niets aan veranderen.

De heer Schouwenaars: Als niemand het signaal afgeeft, dan hoort niemand het.

De voorzitter: Dat signaal geven wij af. Wat wij vanavond doen, is dat wij de verhoudingen van alle bestuursleden in het decentrale bestuur harmoniseren en daarmee ontstaat in tegenstelling tot het verleden dat de vergelijkingen tussen waterschapsbestuurders, Statenleden en gemeenteraden, die vergelijking wordt de komende jaren gemakkelijker, omdat het steeds meer onder het Ministerie van BZK gaat vallen. Het is nog lang niet voldoende om er aandacht voor te vragen, maar het zijn kleine stapjes in de goede richting.

Tweede termijn

Mevrouw Bonthuis: Naar aanleiding van uw opmerking over de intensiteit van het werk van een algemeen bestuurslid, wil ik erop wijzen dat in ad 2 een merkwaardige formulering staat, dat: "Het algemeen bestuurslidmaatschap behelst gemiddeld twee avondvergaderingen per maand, en jaarlijks gemiddeld drie tot vier bijeenkomsten overdag." Wat mij betreft is het heel wat intensiever en u onderstreept dat ook. Ik vind het afbreuk doen als wij dit zo laten staan. Ik snap het kader wel, het kan gecombineerd worden met een hoofdfunctie, maar doe ons alsjeblieft iets meer recht hier.

De heer Taks: Ik ondersteun het politieke pleidooi van de heer Schouwenaars voor verbetering van de vergoedingen voor de waterschapsbestuurders, leden van het dagelijks en algemeen bestuur. Wij staan in een achterstandspositie en dat kan niet via de Unie worden opgelost, het is meer een zaak voor politieke partijen. Laten wij onze geestverwanten in Den Haag hierop aanspreken. Wij doen dat zeer zeker.

De voorzitter: Mevrouw Bonthuis heeft een punt, maar wij hebben te maken met de onderbouwing die is aangereikt voor het bedrag dat door de wetgever is vastgelegd, maar het komt natuurlijk niet over. Ik zou het overigens heel jammer vinden als u uw uren beperkt tot deze uren. Mijnheer Taks, het is en/en. Ik heb het idee dat er naar de koepels geluisterd wordt en dat zij het het gemakkelijkste namens alle waterschappen kunnen doen, maar uw contacten met 50plus zijn natuurlijk ook van grote betekenis.

De heer Van der Heijden: Maar toch, gezien de vergoedingen, wij hebben behoorlijk wat nieuwe leden voor de verkiezingen, 238 die deze cijfers toch kennen. Er zijn er nog genoeg die het voor dit geld willen doen.

De voorzitter: Volgens mij zijn het twee verschillende dingen. Ik heb bij de nieuwe leden niet het idee dat ze het voor de vergoeding doen. Tegelijk denk ik, het is ook maatschappelijk. Als je kijkt naar de uren die u erin steekt en vergelijkt met andere vergoedingen, dat zegt iets over hoe je aankijkt tegen een waterschapsbestuur.

De heer Van der Heijden: Dat snap ik, want ik heb het altijd voor minder gedaan. Het is wel te hopen dat wij de tarieven goed bekijken. Wij waren als waterschap al voorloper op de fractievoorzitters, want ik zie dat wij nou ongeveer deze beloning krijgen, dat wij niet nog een keer zoiets meemaken.

De voorzitter: U had een vooruitziende blik, ik zie dat de vergoeding wordt opgetrokken terwijl wij hem net terug hebben geclaimd en dat is heel bijzonder. Volgens mij is het wel twee keer de wet toepassen, dus u snapt dat precies. U kunt dat ook zeggen, blanco spreken omdat het uw laatste vergadering is.

Besluit: Het algemeen bestuur:

I. Neemt kennis van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de wijzigingen die dit heeft voor de rechtspositie dijkgraaf, DB-leden, AB-leden en externe commissieleden;
II. Stemt in met:
a. het vaststellen van de Verordening rechtspositie politieke ambtsdragers en externe commissieleden;
b. de intrekking per 28 maart 2019 van:
i. de Verordening voorzieningen en onkostenvergoedingen leden algemeen bestuur en dagelijks bestuur Waterschap Brabantse Delta;
ii. het Besluit vergoedingen externe leden rekenkamercommissie Waterschap Brabantse Delta.
c. het per 28 maart 2019 schrappen van artikel 9 'Vergoedingen' van de Verordening behandeling bezwaren Waterschap Brabantse Delta 2015;
d. het treffen van een overgangsvoorziening in verband met de intrekking als genoemd bij II onderdeel b sub i.

3.b.3. Besluitvorming algemeen bestuur over aanvullend uitvoeringskrediet voor de inlaatvoorziening en Roode Vaart in Zevenbergen

De heer Kocx: Procedureel, het gaat om geheimhouding die door het algemeen bestuur op het dossier is opgelegd. U heeft eerst geheimhouding opgelegd toen wij de stukken kregen en vervolgens heeft het algemeen bestuur in de besloten vergadering de geheimhouding bekrachtigd, maar volgens de Waterwet moet de geheimhouding eerst opgeheven worden door het algemeen bestuur alvorens wij er hier in openbaarheid over kunnen praten.

De voorzitter: Dat is juist.

De heer Meuleman: De openbaarheid ging onder andere over de beschouwingen van de heer Mureau over de onderhandelingspositie en standpunten ten opzichte van de aannemer. Die zijn nog steeds vertrouwelijk maar de stukken zijn openbaar.

De voorzitter: Alle stukken van de beraadslagingen hier kunnen openbaar zijn, maar de stukken van de landsadvocaat die in opdracht van de provincie zijn verricht, kunnen wij nooit openbaar maken. Wij hebben een verslag van de besloten vergadering en die kunnen wij vanavond openbaar maken, maar de stukken van derden waarop geheimhouding is opgelegd en dat is afgestemd met de provincie, dat kunnen wij vanavond niet besluiten als u dat zou willen.

De heer Kocx: Het wordt nu voor mij en ook andere algemeen bestuursleden zeer ondoorzichtig wat wel en niet geheim is van dit dossier. Als u stelt, alleen de stukken van derden, dan wordt het al eenvoudiger want dat gaat alleen over het stuk van de landsadvocaat, wat wij niet hebben. Dat mochten wij alleen inzien.

De voorzitter: Bij stukken van derden gaat het vooral over de landsadvocaat, daartoe is het beperkt, dus dat is overzichtelijk. Mogen wij besluiten om alle stukken openbaar te maken behalve het rapport van de landsadvocaat?

De heer Van der Kallen: Is het verslag van de vergadering nu ook openbaar?

De voorzitter: Het voorstel is om dat verslag van de besloten vergadering ook openbaar te maken. Het rapport in opdracht van de provincie Noord-Brabant is niet openbaar. Zullen we het op deze manier doen? Aldus besloten.

De heer Van der Heijden: Voorzitter. Wij stemmen in met het voorstel, maar de randvoorwaarden in de SOK voor het waterschap, regelrecht houden zoals wij het bedacht hebben en dat wij daar niet meer van gaan afwijken. Wij denken dat het zeker een win-winsituatie is zowel voor het doorspoelen van het systeem als voor de beschikbaarheid van water.

De heer De Boer: Voorzitter, een aantal leden van onze fractie heeft dit dossier vanaf het begin meegemaakt en dat geldt voor een aantal mensen hier. Vandaar dat ik een terugblik wil geven, dat vind ik dan passend. Dit dossier heeft veel discussie opgeroepen in het algemeen bestuur. Je kunt er vanuit verschillende invalshoeken naar kijken, technisch vanuit het waterbeheer, vanuit de totale kosten en de kostenverdeling. Ik begin met waterbeheer. Technisch gezien is een extra inlaatvoorziening bij het Hollands Diep een extra kraan voor West-Brabant en dat geeft veel comfort en zelfs meer dan dat. Het Volkerak Zoommeer heeft last van blauwalgen, dat is de inlaatvoorziening aan de westkant. Aan de oostkant hebben wij de Mark met bruinrotproblematiek en als je water van het Hollands Diep inlaat, dan is dat betrekkelijk schoon en met de

extra kraan kun je het gebied doorspoelen. Dat is een altijd goed-maatregel, want dat is van belang voor de natuur, landbouw en recreatie. Als je puur technisch kijkt, dan moet je hiervoor zijn. Dat punt weegt voor ons zwaar mee. Maar wij moeten het niet alleen technisch beoordelen maar ook politiek bestuurlijk wegen. Dan heb je het ook over de kosten. De beantwoording van de technische vragen geeft hierin meer inzicht, dus dank daarvoor. In 2013 spraken wij over een totaalbedrag van 22 miljoen euro inclusief de risicoreserve en nu is dat bedrag ruim 33 miljoen euro inclusief risicoreserve, het is dus meer dan 50% duurder geworden. Daar wordt niemand blij van, wellicht met uitzondering van de aannemerscombinatie. Had dat niet anders gekund c.q. gemoeten? Uiteindelijk brengt een lange discussie ons niets, want de feiten liggen inmiddels heel anders, maar wij moeten er als waterschap wel lering uit trekken. Naar onze stellige overtuiging is het niet goed geweest dat wij zo'n groot project bij een gemeente als Moerdijk hebben belegd, want het projectmanagement betekent te veel risico's voor zo'n kleine gemeente. In de uitvraag is van alles verkeerd gegaan, er waren te veel risico's en te veel stelposten. Als wij als waterschap zoveel geld beschikbaar stellen, dan moeten wij voortaan meer kunnen draaien aan de knoppen aan de voorkant. Je moet je portemonnee nooit uit handen geven en als waterautoriteit moet je op de bok zitten en meesturen. Daarmee had het project beter gemanaged kunnen worden, waardoor wij achteraf niet met dergelijke grote kostenoverschrijdingen worden geconfronteerd. Dan de verdeling van de kosten over partijen. Wij vonden altijd dat de gemeente Moerdijk voor een koopje op de eerste rang zit. In 2013 was dit zeer extreem het geval, de gemeente droeg praktisch bijna niets bij aan de kosten, zij stortten alleen 1,9 miljoen euro in de risicoreserve. Het projectbedrag bedroeg toen 19,8 miljoen euro en in dat budget was zelfs nog een bedrag opgenomen van 700.000 euro voor de amovering van Eetcafé de Vrijbuiter en de realisering van een autobrug. Dat was de reden waarom een aantal algemeen bestuursleden hier fel tegen heeft geageerd. Als wij nu naar het voorstel kijken, ligt het beduidend anders. De 1,9 miljoen euro van de gemeente is geen risicoreserve meer, maar is onderdeel geworden van het projectbudget. Daar komt nog 400.000 euro bij voor vaste kosten voor de gemeente Moerdijk. Aan risicoreserve voor de gemeente is een bedrag opgenomen van bijna 600.000 euro. Hoewel de gemeente nog steeds spekkoper is, is het voorliggende voorstel veel evenwichtiger geworden dan in 2013. Onze portefeuillehouder heeft zich er op instigatie van het algemeen bestuur hard voor gemaakt om de kostenstijging voor het waterschap binnen de perken te houden en in ieder geval niet meer dan volgens de verdeelsleutel in 2013 bij te dragen en daar is hij in geslaagd, want het project wordt voor ons ongeveer 50% duurder dan in 2013. Verder heeft hij voet bij stuk gehouden dat de kosten van de inlaatvoorziening bij het Hollands Diep naar evenredigheid worden meebetaald door Rijk en provincie. Het lijkt erop dat dat lukt en daarvoor is een compliment op zijn plaats. Wij zijn er groot voorstander van dat wij niet verder deelnemen in eventuele vervolgrisico's. Wij kunnen instemmen met het uitvoeringskrediet van 5.603.000 euro, maar wel onder de randvoorwaarde dat de provincie en Rijk 3.825.000 euro bijdragen aan de kosten van de inlaatvoorziening en dat het waterschap in het vervolgtraject verder geen enkel financieel risico loopt. Nog een slotopmerking. Met dit project maken wij het watersysteem in dit gebied robuuster, maar er zijn meer projecten. Wij moeten hierop blijven inzetten. De grote investeringen in de Roode Vaart en de inlaatvoorziening mogen niet ten koste gaan van maatregelen in andere delen van ons beheersgebied. Wij moeten blijven inzetten op vasthouden, bergen en afvoeren in die volgorde. Wij wijzen erop dat het besluit moet worden aangepast conform de beantwoording van onze technische vragen. Ik citeer van pagina 4 van 12 van de beantwoording van de technische vragen: "In het besluit voor het uitvoeringskrediet is inderdaad de voorwaardelijkheid niet genoemd. Het besluit is aangepast door hierin te verwijzen naar de voorwaardelijkheid uit de adviesnota en is de gevraagde mandatering voor het ondertekenen van de SOK toegevoegd." Wij constateren dat dat nog niet is gebeurd, maar wij vertrouwen erop dat dat alsnog zal plaatsvinden.

De heer Van Dam: Voorzitter, wij zijn een aantal keren geïnformeerd over de hogere kosten van het project dat al ontzettend lang loopt. Ik ben het eens met mijn buurman dat wij lering moeten trekken dat wij bij volgende investeringen het project niet door derden laten uitvoeren, maar zelf in de hand houden. Ik kan mij niet onttrekken aan het feit dat er steeds meer dingen zijn bijgetrokken, waardoor het project vreselijk veel duurder is geworden, mede oorzaak voor de hoogte van het investeringsbedrag. Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer De Boer over lering trekken, bij volgende projecten moeten wij ons een spiegel voorhouden. Naast onze belangrijke zoetwatervoorziening, het Volkerak Zoommeer, krijgen wij een extra inlaat voor doorspoeling en zoet water, en daarom kan ik instemmen met het voorstel.

De heer Velthoen: Voorzitter. Meerdere fracties hebben vragen gesteld en zeker is dat het financiële overzicht beduidend duidelijker is geworden. Dat was in het begin niet zo overzichtelijk, maar dit werk is prima. Het wordt klaargestoomd om 10 m3 zoet water per seconde aan te voeren mocht het Krammer Volkerak te zijner tijd ooit zout worden. De droogte van afgelopen zomer heeft de noodzaak tot aanvoer van voldoende zoet water noodzakelijk en duidelijk gemaakt. Veel waardering voor het dagelijks bestuurslid dat hier samen met velen veel werk in heeft gestoken. Daarom stemmen wij in met het voorstel.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, dit verhaal kun je op twee manieren benaderen. In 2013 moest er een besluit genomen worden omdat de gemeente Moerdijk in het centrum wilde gaan vertimmeren en graven, doen jullie mee, dan heb je gelijk een zoetwatervoorziening, toen hebben wij gezegd ja, want er ontstaat een win-winsituatie. De afgelopen jaren gebeurt er een heleboel. Wij moeten nu niet de indruk wekken dat er een lose/lose situatie zou kunnen gaan ontstaan. Het project is uit de hand gelopen. In de besloten vergadering heb ik gezegd en dat mag nu in openbaarheid herhaald worden omdat het zojuist is vrijgegeven, was het wel zo slim om een onvoldoende geëquipeerde gemeente leiding te geven van het immense project? Wij zitten nu een beetje op de blaren, maar ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat het verschil met de prijsstelling marginaler geweest zou zijn als wij zelf aan het roer hadden gestaan. Een aantal externe ontwikkelingen zijn hier vooral de oorzaak van. Het echte politieke debat moet morgen in de gemeente Moerdijk gevoerd worden, die moeten met de billen bloot, doen wij het wel of niet. De gemeente gaat 300.000 euro extra uittrekken om het projectmanagement te versterken. De beantwoording van de technische vraag over welke invloed wij daarop hebben, is formeel juist, want formeel hebben wij er niets over te vertellen, maar als ik de oproep van de heer De Boer hoor, dan kan ik mij voorstellen dat hij mij steunt en zegt van, daar moeten wij een vinger in de pap hebben. Het antwoord op de technische vraag over onderkluizing bevalt mij niet zo goed. Die onderkluizing is een ingreep die onderhoudstechnisch nogal wat risico met zich meebrengt en dan krijg ik het antwoord, wij zullen daar nog even goed naar kijken. Wij moeten daar sterk de vinger aan de pols houden want hieruit kunnen zaken voortvloeien waar wij later spijt van kunnen krijgen. In 1968 is de haven in Zevenbergen gedempt, omdat niemand de verantwoordelijkheid voor het onderhoud op zich wilde nemen. Wij moeten niet over een paar jaar in dezelfde situatie zitten.

De heer Taks: Wij zien de zoetwatervoorziening in West-Brabant als een prioriteit van het waterschap. Zonder extra inlaat via de Roode Vaart kan die zoetwatervoorziening niet afdoende worden gegarandeerd. Ongenoegen over de oplopende kosten mag er niet toe leiden dat West-Brabant afhankelijk zou moeten blijven van een inlaatpunt bij Oosterhout en daarmee uiterst kwetsbaar zou blijven. De financiële consequenties, de overschrijding van het budget, zijn aanzienlijk. De financiële consequenties, de overschrijding van het oorspronkelijke budget is aanzienlijk, maar de leveringszekerheid voor zoetwater in de poldergebieden wordt in dit project zeker vergroot. Een verhoging van de bijdrage van het waterschap is om die reden ook verdedigbaar. Daarom stemmen wij in met het aanvullend uitvoeringskrediet voor het realiseren van de wateraanvoer Roode Vaart in Zevenbergen inclusief de inlaatvoorziening. De geraamde meerkosten zijn voldoende ingekaderd door de ontbindende voorwaarden, de kern van het besluit dat wij vanavond nemen. Zonder de financiële bijdrage van het Rijk en de provincie aan de inlaatvoorziening vervalt het besluit. Dat die situatie zich zou kunnen voordoen is ondenkbaar, want Rijk en provincie zijn betrouwbare partners, althans daar gaan wij vanuit. Het is belangrijk dat de bijdrage van het waterschap voor het samenwerkingsproject Zevenbergen wordt gemaximeerd. Verdere tegenvallers zijn voor rekening van de andere partners in de overeenkomst. Op deze manier wordt een belangrijke voorziening gerealiseerd en anderzijds het financiële risico zo goed mogelijk begrensd. Het dagelijks bestuur verdient een compliment met deze oplossing en vooral de portefeuillehouder, de heer Mureau. Van hem verwachten wij dat hij in de toekomst de zaak blijft bewaken want er kunnen zich hier en daar best wat problemen voordoen. Hij moet uiterst waakzaam blijven opereren en als hij daarin slaagt, dan heeft hij een grote prestatie geleverd. Dit wordt ook na 20 maart niet vergeten.

De heer Kocx: Voorzitter, wij zullen eerst moeten afwachten wie het dossier na de verkiezingen gaat overnemen, maar vooraf complimenten aan de huidige portefeuillehouder, want het is een lastig dossier, een heel langlopend dossier. Vanaf het begin stonden wij er niet positief in en om eerlijk te zijn, wij staan nog steeds niet te juichen en dat zal niemand doen bij zo'n grote overschrijding van het budget. De heer De Boer heeft al veel verwoord en het gras voor mijn voeten weggemaaid en dat ga ik niet allemaal herhalen. De overschrijding is best fors, het zou 22 miljoen euro gaan kosten alles bij elkaar en nu kost het 33 miljoen euro, dus 50% meer en daarin zitten nog niet eens de kosten van de inlaat van ruim 5 miljoen euro. Het hele project gaat bijna naar de 40 miljoen euro en dan is het logisch dat wij daar als fractie niet bij staan te juichen. Aan de andere kant begrijpen wij dat wij een robuuste zoetwatervoorziening moeten hebben, zeker gezien de droogte van vorig jaar, dus het mag wat kosten en over waarom het zoveel meer moet kosten is al veel gezegd, dat ligt aan de tijdspanne, aan de inschatting in het begin die waarschijnlijk verkeerd is geweest, aan de leadpartner, aan de prijzen die nu anders zijn dan zes jaar geleden. Maar toch, wij staan niet te juichen maar wij zijn wel blij met het voorstel dat er nu ligt. Wij kunnen nu wel instemmen met het voorstel met alle reserves die wij hadden en nog een beetje hebben, maar onder de zeer strikte voorwaarde dat dit het daadwerkelijk is en dat erop wordt toegezien dat wij een adequate SOK krijgen. In het verleden hebben wij het al vaak over de oude SOK gehad en daar zit helaas geen geld in, wij moeten er zelfs geld bij doen, maar ik hoop dat de portefeuillehouder zich inzet voor een robuuste SOK voor het waterschap waarin onze risico's worden uitgesloten. Het bevreemdt mij wel wat, wij hebben risico's waarvoor wij een pot geld hebben ingelegd waardoor wij in principe van het risico af zijn. Het risico ligt nu bij de aannemer en de gemeente, maar stel nu dat de risicopot niet nodig zou zijn – het lijkt theoretisch maar je weet maar nooit –

klopt het dan dat in mijn redenering de gemeente Moerdijk geld gaat overhouden? Misschien kan daar nog naar gekeken worden en dat beschreven wordt dat dat een vreemdsoortige situatie zou zijn als dat zou gebeuren. Ik sluit mij aan bij de heer De Boer over de juiste tekst van het besluit, dat neem ik helemaal over, met alle randvoorwaarden en dat er een robuust – naar de wens van het algemeen bestuur – type SOK komt, dat dat een randvoorwaarde is om akkoord te gaan. Ik heb uit de technische vragen begrepen dat wij alles op 10 m3 per seconde dimensioneren bij de haven, doorlaat. Het gemaal of de inlaatvoorziening wordt gedimensioneerd maar qua pompen toch maar 3,5 m2 per seconde. Hebben wij enig zicht op wat het gaat kosten als wij straks toch meer capaciteit nodig hebben en toch naar 10 m3 per seconde gaan? Is er nagedacht over wat het gaat kosten, wie het gaat betalen of hoe dat verdeed wordt, willen Rijk en provincie dan weer in dezelfde verhouding meebetalen?

Mevrouw Korst: Voorzitter, mijn voorganger zei, wij staan niet te juichen, maar wij staan wel te juichen want voor ons is het een historisch moment. Wij hebben er altijd voor gepleit dat de Roode Vaart door moest gaan en nu denken wij er gelukkig allemaal zo over. Wij willen het belang van de voorziening van de Roode Vaart op de eerste plaats zetten. De Roode Vaart verbindt de Mark via Zevenbergen en Moerdijk met het Hollands Diep. Het werd aanvankelijk als een zoetwatervoorziening voor West-Brabant gezien wanneer het Volkerak zout zou worden. Destijds is het besluit genomen, eerst het zoet en dan het zout. Het plan bestaat uit twee stukken, de doorvoer via het centrum van Zevenbergen en de tweede is een inlaatvoorziening bij de sluis Roode Vaart. Het waterschap kan hieraan bijdragen in het realiseren van de robuuste watervoorziening en de tweede kraan voor West-Brabant kan dan opengedraaid worden. Het zoet water is belangrijk voor de omliggende polders, hiermee kan 33.000 ha van zoet water voorzien worden. Bij droogte kunnen wij het peil op orde houden, droogteschade voorkomen en binnen de landbouw en natuur kunnen wij het zoet water inlaten. Voldoende zoet water is afhankelijk van voldoende aanvoer van de Maas en de Rijn, maar door het systeem robuust te maken, is de verdeling van het water efficiënt te regelen en dit heeft er mede voor gezorgd dat wij afgelopen zomer voldoende water voor West-Brabant hadden om te beregenen. Door deze manier dragen wij bij door de aanvoer van kwalitatief beter water aan de KRW. Wij vinden het belang hiervan zo groot dat wij kunnen instemmen met het besluit over het aanvullend uitvoeringskrediet voor de meerkosten van het project. Wij krijgen er namelijk heel veel voor terug. Ik moet ook onderkennen dat je bij trajecten die zo lang lopen, de schuld kunt geven aan een of andere partij. Ook lopen projecten zo lang omdat er besluiteloosheid bestaat bij de bestuurders. Daarom mogen wij geen kritiek hebben op de andere partijen, wij moeten ook goed naar onszelf kijken. Als er een besluit genomen moet worden, moeten wij dat ook durven nemen. De randvoorwaarden in dit besluit moeten er wel zijn, ook anderen dragen voldoende bij aan het financiële tekort, het Rijk draagt maar liefst 50% bij, de provincie en het waterschap beide 25% in de SOK. Ook de provincie Zeeland en Moerdijk dragen bij in de kosten. De voorgestelde bijdrage is eenmalig voor het waterschap en bij nog meer onverwachtse tegenvallers, dan willen wij de risico's bij de andere partijen neerleggen. Wij hopen dat de andere partijen ook niet de restrisico's op deze manier willen neerleggen, misschien heeft de portefeuillehouder daar antwoord op. Bedankt voor het realiseren van dit grote dossier en wij zijn er zeer content mee.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, na al deze lessen, een korte reactie. Wij vinden dit een goed voorstel, geheel in lijn met wat de portefeuillehouder eerder heeft gepresenteerd. Dank voor de transparantie om het algemeen bestuur hierin mee te nemen. Wij vinden het belangrijk dat er een toekomstbestendige oplossing komt voor voldoende zoet water in ons westelijk gebied. Toekomstigbestendig, zeker nu wij weer met heel veel droogte zitten, is het wijs om het zo zorgvuldig aan te pakken. Ik vind het niet correct om de gemeente de schuld te geven van alle mogelijke overschrijdingen, want wij hebben veel met markt en aanbesteding te maken, dat is ook de feitelijke verwoording geweest in het voorstel. Wij moeten kijken naar de tijd, de verschuiving en de manier waarop de aanbesteding heeft plaatsgevonden, dus dat vind ik niet helemaal sjiek. In de gemeente Moerdijk leeft veel zorg over het doorspoeleffect van het systeem, in die zin dat in wat er uit het Wilhelminakanaal komt, bruinrot zit in het water en daar zijn zij totaal niet blij mee. Kunnen wij iets zeggen over hoe wij dat denken te gaan oplossen? Als wij daarmee een probleem van de oostkant van de A16 verplaatsen naar de westkant, dan zou dat een extra probleem opleveren ter plekke.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, wat moet je na zoveel verhalen nog toevoegen? Het is een zeer ingewikkeld verhaal, niet alleen financieel maar ook qua besluitvorming en de partijen die er een rol in spelen. Richting mevrouw Korst wil ik aangeven dat u erg voorbarig bent om te stellen dat iedereen het ermee eens is. Ik ben de laatste spreker in de rij, maar ik kan u geruststellen, ik ben het er ook mee eens. Een betrouwbare zoetwatervoorziening in West-Brabant is een belangrijk en groot goed. Wij hopen dat de kritische situaties zoals in de afgelopen zomer, zich niet meer voordoen, maar wat doen wij als ook de waterstand in de rivieren laag is, dat het zowel op het land als in de rivieren droog is? Hoeveel water kunnen wij dan nog inlaten als die situatie zich gelijktijdig voordoet? Deze technische vraag hoeft nu niet beantwoord te worden, maar men moet wel reëel kijken naar wat het ons daadwerkelijk aan zoet water oplevert, hoeveel hebben wij voor landbouw en natuur en de doorspoeling in het gebied beschikbaar. Het voorstel is goed

uitonderhandeld, complimenten daarvoor. Ik ben het ermee eens op een puntje na. Ik heb het gevoel dat wij vrij impliciet aan het besluiten zijn dat wij niet voor een tijdelijke pomp kiezen maar voor een duurzame variant en daar zit al 3 miljoen euro verschil in, dus het ligt niet alleen aan hogere prijzen van aannemers. Toch is die besluitvorming daarover weinig transparant. Het staat impliciet in het voorstel, maar wij hebben dat toch nooit expliciet besloten. Wij zijn het er wellicht allemaal over eens, maar dat moet wel als een expliciet besluit in de nota verwoord worden.

De heer Mureau: Voorzitter, ik ben blij dat wij dit project in deze bestuursperiode in het openbaar kunnen bespreken. Het project Roode Vaart is van groot belang voor een toekomstbestendig zoetwatersysteem, waarbij wij niet langer afhankelijk zijn van maar een inlaat en ik ben blij dat u dat uitgangspunt onderschrijft. U bent kritisch over het verloop van het project en over het verleden en u vraagt, trek daar lering uit. Wij zijn een lerende organisatie en deze lessen nemen wij uiteraard mee naar het vervolg. U benadrukt het belang van de randvoorwaarden bij het besluit en u zegt, zonder randvoorwaarden geen besluit. Dat is steeds de inzet geweest in alle gesprekken met de SOK-partners, hier heb ik de boodschap weggelegd. Uiteindelijk is het gelukt om afspraken te maken met SOK-partners en de randvoorwaarden in te vullen en goed te laten landen in de SOK. Uw complimenten moeten zeker gedeeld worden met de mensen uit de organisatie. Die hebben veel energie in het dossier gestoken en ik kan het niet laten om een iemand bij naam te noemen, Edwin Arends, die bescheiden op de derde rij zit, zoals dat bij zijn karakter past. Hij zou eigenlijk op de voorste rij moeten zitten. Dan uw vragen. De aanpassing van het besluit is doorgevoerd en de juiste tekst wordt nu op papier rondgedeeld. Dan spreken wij over hetzelfde besluit en voorkomen wij verwarring. Over zelf sturen en altijd zelf aan het stuur zitten gaat te ver, want per project moet je kijken wie het beste het traject kan trekken. Wij werken graag samen met andere overheden en per project moet je de trekker bepalen. Ik wil niet op de stoel van de gemeente gaan zitten of zij dat wel of niet hadden moeten doen, maar vanochtend las ik in de krant dat de wethouder van Moerdijk zegt: "Wij zijn een medium gemeente en dit is een XXL-project." De heer Schouwenaars meldt dat morgenavond het werkelijke debat in de gemeenteraad plaatsvindt, maar dat gebeurt hier vanavond ook en ik ben blij met uw grote instemming. De 300.000 euro van Moerdijk voor het versterken van de projectorganisatie is niet voor niks. Door de afspraken over het restrisico dat ligt bij Moerdijk en de provincie, is het niet aan ons om de projectorganisatie in te vullen. Uiteraard geven wij advies over technische waterzaken, maar het managen van het project is aan Moerdijk. Het beheer en onderhoudsplan. Als het definitief ontwerp er ligt wordt dit plan opgesteld en voordat zaken worden overgedragen, zijn er duidelijke afspraken over beheer en onderhoud. Die zijn er nu nog niet, maar dat is een aandachtspunt dat goed tussen de oren zit en wij zullen zorgen voor harde afspraken en dat zowel de gemeente als wij weten waar wij aan toe zijn. De heer Kocx duidt op de restrisico's die wij nu niet lopen. Part of the deal is dan ook dat wij niet meedelen als er geld overblijft. U vraagt of het mogelijk is dat de gemeente geld overhoudt. Als ik daaraan reken, is dat niet realistisch. Er is een alliantiebudget gevuld van 5 miljoen euro. Op het moment dat er geld overblijft, deelt de aannemer voor 50% mee in het voordeel en provincie en gemeente als risicodragende partijen verdelen samen het resterende bedrag, maar de kans dat de gemeente geld overhoudt, is minimaal. Capaciteit inlaatvoorziening, er wordt nu voorzien in 10 m3 per seconde maar de pompen zijn voorzien voor 3,5 m3, met het debiet dat wij op dit moment nodig hebben. De inschatting van de extra kosten om de 3,5 m3 op te waarderen naar 10 m3, puur over de pompen, is niet voorhanden. Wie gaat dat straks betalen? Ik vind uw insteek goed om op dat moment te proberen andere partijen mee te laten betalen en te komen tot een gunstige verhouding. Ik vind het te ver gaan om daar nu verwachtingen over uit te spreken. De inzet is duidelijk. De restrisico's, besluitvorming vindt plaats door alle partijen afzonderlijk en wij besluiten over ons deel en dat geldt ook voor de andere SOK partners. In ons deel sluiten wij restrisico uit en leggen dat bij andere partijen. De provincie Zeeland doet hetzelfde, maar er is wel risico in het vervolg van het traject. Het restrisico ligt dus bij de andere twee partijen, de provincie en de gemeente Moerdijk en welke afspraken zij daarover onderling maken, is niet aan ons. De vraag over bruinrot in het Wilhelminakanaal. Brengen wij hiermee een probleem naar binnen? Wij dragen juist bij aan de oplossing van het probleem, doordat wij nu afhankelijk zijn van de inlaat bij Oosterhout en straks niet meer, niet meer volledig. Wanneer bruinrot wordt geconstateerd en wij draaien de kraan bij Oosterhout dicht, kunnen wij dat veel gemakkelijker doen omdat wij de tweede kraan kunnen openzetten. Is er voldoende besloten over de duurzame inlaatvoorziening? In de oorspronkelijke opzet was sprake van tijdelijke pompen, dieselpompen. Nu gaan wij naar elektrische popen en dat is een veel duurzamere oplossing, dat staat in het stuk, maar bij mijn weten is het niet gebruikelijk dat het algemeen bestuur besluit over de concrete invulling van hoe je iets gaat bouwen. Het maakt geen expliciet onderdeel uit van het besluit.

Tweede termijn

De heer De Boer: Ik reageer eerst op Water Natuurlijk want die vond het niet sjiek dat een bepaalde partij min of meer de schuld in de schoenen wordt geschoven. Wij wijzen erop dat wij het woord schuld niet in de mond hebben genomen in ons betoog, maar wel lering trekken uit. Wij hebben dat gedaan omdat wij het niet

verstandig vonden om het projectmanagement van een dergelijk groot en complex project in handen te geven van een kleine gemeente als Moerdijk. Ik was blij dat de heer Schouwenaars mij bijviel, want als ik het goed heb, is hij vroeger raadslid geweest van deze gemeente, dus hij spreekt misschien uit ervaring. Dan een reactie op de portefeuillehouder. Als je veel geld steekt in een project en je hebt veel kennis en ervaring met water gerelateerd projectmanagement, in dat geval moet je goed nadenken over sturing aan de voorkant. Ik constateer dat wij en andere fracties met onze kritische reacties het dagelijks bestuur scherp hebben gehouden en dat de portefeuillehouder met een boodschap op pad is gestuurd en wij zijn heel blij dat wij dit resultaat eruit hebben weten te slepen. Dat is een prima zaak geweest.

Mevrouw Bonthuis: Bij interruptie. In reactie op de heer De Boer. Er zijn meerdere fracties die hebben gekeken naar de gemeente die niet op de juiste plek het stuur in handen zou hebben. Een gemeente huurt allerlei adviesbureaus in, dus de tekstuele beschrijving is heel helder en de gemeente heeft dit niet zo maar laten overschrijden.

De heer Kocx: Voorzitter, nog een vraag. De rekenexercitie wanneer er geld zou overblijven, ik hoor nu dat van de pot 50% naar de aannemer en 50% naar de gemeente gaat, maar nu hoor ik dat het 50% voor de aannemer is en 25% gemeente en 25% provincie Noord-Brabant. Deze verdeling kan ik niet terugvinden in de stukken, dus graag duidelijkheid hierover. Als je uitgaat van 50% voor de gemeente die genoemd wordt in de pers, dan zou er zeker wat kunnen overblijven. De portefeuillehouder zei dat deze kans minimaal is, maar hij bestaat dus wel, en het is niet uitgesloten. Het is wellicht toch verstandig om in het lopende project en in de SOK met de verdeling 50, 25, 25, dan op het woord te gooien, wij komen nog een keer terug want wij moeten nog een keer naar 10 m3. Kunnen wij dat op dezelfde condities als uitgangspunt hanteren?

Mevrouw Korst: Op bladzijde 6 van het stuk staat heel duidelijk dat de provincie Noord-Brabant heeft aangegeven garant te staan voor de tegenvallers boven het nieuwe projectbudget, maar wel onder de conditie dat bij eventuele financiële meevallers het waterschap en de provincie Zeeland geen geld terugkrijgen.

De heer Van der Heijden: Hoe ver zijn het Rijk en de provincie met het instemmen? Als die niet instemmen, kunnen wij dit besluit ook niet nemen, dus hoever staan die erin? De provincie geeft aan dat zij garant staat voor tegenvallers. Kan het mogelijk zijn dat meer partners zeggen niet garant te staan voor tegenvallers?

De heer Mureau: De heer De Boer, wij steken veel geld in het project en wij hebben veel kennis. Dat is waar, vanwege onze kennis hebben wij daarom een rol als projectadviseur en veel geld is veel geld, maar wij dragen ruim 11% bij en dat is een beperkt aandeel in de grote som geld. In die optiek zou het minder passend zijn als wij dat project zouden trekken. Daarom is destijds gekozen voor de rol van projectadviseur. Mijnheer Kocx, wij zullen de rekensom nog eens samen over moeten doen, maar ik weet zeker dat uit het alliantiebudget 50% naar de aannemer gaat en de andere 50% wordt verdeeld door partijen die het restrisico nemen, de provincie en de gemeente, maar de verhouding waarin is een onderlinge afspraak en die is mij niet bekend. Wij kunnen wel scenario's doorrekenen maar in elk scenario zullen wij tot dezelfde conclusie komen. De kans dat de gemeente geld terugkrijgt, is minimaal. Ik laat mij niet verleiden tot een heftiger uitspraak. U vraagt nu al een voorschot te nemen op een goede kostenverdeling in de toekomst. Dat gaan wij zeker zoen. Wij zijn met elkaar in gesprek, het ijzer is nu heet en ik probeer het nu te smeden. De 3,5 m3 is onze verantwoordelijkheid en taakstelling en meer water is minder onze taakstelling, dus het ligt voor de hand dat wij voor het vervolg ook tot een verdeelsleutel kunnen komen. Het Rijk, op 14 maart is er PPZ en dan ligt het voorstel voor om in te stemmen met de gevraagde Rijksbijdrage. Afgelopen week is het aan de orde geweest in het gebiedsoverleg voor de Zuidwestelijke delta en daar is ingestemd met het voorstel om het op deze manier voor te leggen aan het PPZ, dus na 14 maart weten wij zeker of het Rijk de bijdrage levert. De provincie heeft ons per brief aangegeven dat zij bereid zijn om 25% bij te dragen aan de inlaatvoorziening. Het wordt formeel wanneer wij daar een subsidieverzoek voor indienen en de provincie daar definitief over besluit. De schriftelijke bevestiging met de principebereidheid hebben wij binnen.

De voorzitter: Het besluit is aangepast en inmiddels rondgedeeld, maar ik lees het even voor:

Besluit: het algemeen bestuur:
1. Een aanvullend uitvoeringskrediet van 5.603.000 euro te verstrekken voor het realiseren van de wateraanvoer Roode Vaart in Zevenbergen inclusief de inlaatvoorziening; Het totale uitvoeringskrediet komt daarmee op 9.103.000 euro met een verwachte bijdrage van derden van 3.825.000 euro.
2. Het dagelijks bestuur te mandateren voor het ondertekenen van een nader op te stellen SOK voor de Roode Vaart in Zevenbergen onder de condities die gesteld zijn in de adviesnota

besluitvorming algemeen bestuur over aanvullend uitvoeringskrediet voor de inlaatvoorziening en Roode Vaart in Zevenbergen.

De heer De Boer: Ik vind dat onder de condities die gesteld zijn in de adviesnota, dat dat punt 3 zou moeten zijn van het besluit. Dan is het helemaal correct, want dan maakt het er integraal onderdeel van drie. Je besluit 1, 2 en 3. In de adviesnota staan de nodige voorwaarden.

De voorzitter: Het lijkt mij niet een halszaak, maar als u daar graag 3 van maakt, maken we daar 3 van.

De heer Kocx: Nee, daar ben ik formeel op tegen. Zoals het er nu staat is het beter. Als je er drie besluiten van maakt, zou een besluit niet door kunnen gaan en twee andere wel. Nu is het zo geconditioneerd dat 1 en 2 niet doorgaan als je niet voldoet aan de onderste regel.

De heer De Boer: Als je zo uitlegt, ik had het anders uitgelegd.

De voorzitter: Hier is door juristen naar gekeken en als de heer Kocx dat bevestigt, gaan wij helemaal op safe. Wij stellen voor te besluiten conform het voorstel dat vanavond is rondgedeeld. Het voorstel is met algemene stemmen aanvaard. Ik spreek mijn waardering uit voor de portefeuillehouder en behandelend ambtenaar. (*applaus*)

4. Overige nota's ter besluitvorming

4.a. Aanvraag uitvoeringskrediet voor Eerste Beoordeling Primaire Waterkeringen Overstromingskans – fase 2 en 3

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Naar aanleiding van de antwoorden op technische vragen komt bij ons een extra vraag op. Het project dijkversterking Geertruidenberg Amertak valt hieronder. Hoe wordt omgegaan met het nog niet gereed hebben van het definitieve oordeel over de dijken dat in het derde kwartaal 2020 verwacht wordt. Er is daar een proces gestart met de omgeving en 2020 is nog erg ver weg om überhaupt nog van een proces te spreken of het maakt het in elk geval veel moeilijker om mensen daarover te informeren. Hoe gaan wij dat doen? Er staat dat dit al gedeeld is met het project dijkversterking en met 'dit' wordt bedoeld dat het wat uitloopt in de tijd. Wat of wie is het project dijkversterking? Ik proef daar een intern verhaal achter, maar ik ben zo benieuwd naar het externe deel.

De heer Kocx: Voorzitter, onze vragen gaan over de antwoorden op de technische vragen, want daardoor is het eigenlijk onduidelijker geworden. In de nota staat dat het algemeen bestuur in het verleden een uitvoeringskrediet heeft verstrekt en bij de technische vragen wordt gesteld dat het dagelijks bestuur uitvoeringskredieten heeft verstrekt. Wat is er nu aan de hand? Er wordt gesteld dat het eerste uitvoeringskrediet van 550.000 euro door het dagelijks bestuur zou zijn verstrekt op 31 juli 2012, maar waarom wordt dit krediet opnieuw in de nota opgenomen, want dit loopt al zes of zeven jaar mee en hoeft niet nog een keer verstrekt te worden. Dan staat er dat het dagelijks bestuur op 13 december 2016 een uitvoeringskrediet van 1.950.000 euro heeft verstrekt terwijl in de nota staat dat dat een uitvoeringskrediet is geweest van 2,5 miljoen euro van het algemeen bestuur. Dat wordt voor mij heel onduidelijk. Bij het financiële overzicht staat tijdstip oplevering 2020, die is vervroegd en bij de beantwoording staat, nee, de afschrijving van de kapitaallasten start pas in 2023. Zet dan in de nota dat de oplevering pas in 2023 is, want er zijn geen deelopleveringen, dus de kapitaallasten gaan dan ook niet in.

De heer De Jong: Voorzitter, dat klopt, Geertruidenberg Amertak zit bij mij in de portefeuille. In het traject naar de vaststelling van het voorkeursalternatief was bekend dat de beoordeling eraan zat te komen. Dat was toen geen reden om de vaststelling uit te stellen, dat was al bekend. Op het moment dat wij meemaakten dat de hydraulische randvoorwaarden aangepast zijn, gingen bij ons wel alle alarmbellen rinkelen. Nu wij geconfronteerd zijn met de nieuwe waterstanden waardoor de eisen aan de dijken hoger worden en de quickscan heeft opgeleverd dat wij toch moeten gaan rekenen en kijken of wij toe moeten gaan naar dynamische keermiddelen in de monding van de waterlopen en die hebben wel een verband met deze beoordeling, want als je die gaat toepassen, dan is de dijkversterking achter de dynamische keermiddelen minder urgent dan wanneer die niet worden toegepast. Om dat te onderzoeken is een nieuwe stuurgroep opgesteld omdat het een behoorlijke impact heeft voor het achterland. Het gaat over een hoofdvaarweg van Nederlandse omvang waar de Rotterdamse haven zelfs belangen heeft. Dat traject zal meerdere overheden en meerdere jaren in beslag nemen. Voor de gevolgen voor Geertruidenberg en het badkuipeffect en de gevaren die dat met zich meebrengt, hebben wij de samenwerking opgepakt met de gemeente Geertruidenberg om samen te kijken hoe wij adequaat kunnen reageren naar de toekomst toe, zodat wij een gezamenlijk plan klaar hebben als de stuurgroep dynamische keermiddelen klaar is. Het heeft

wel een verband of er wel of niet dynamische keermiddelen geplaatst worden, voor hoe je het gebied kunt aanpassen.

Mevrouw Bonthuis: Wij hebben afgesproken dat wij een informatieavond in maart gaan doen, maar wat gaan wij dan vertellen als wij pas in 2020 iets te vertellen hebben?

De heer De Jong: Wij hebben niet in 2020 iets te vertellen, wij hebben nu iets te doen om samen met de partners in het veld te kijken naar de mogelijkheden, want wij praten over het beoordelen van de keermiddelen in de waterlopen zelf, het Wilhelminakanaal en de Dongetak en alles wat erachter ligt. Voor de kant van de Amer zal geen dynamisch keermiddel voor kunnen, die moet versterkt worden. Wil je dat gebied daar vormgeven, hebben we afgesproken om gezamenlijk op te trekken en dat zal in de komende tijd zijn beslag krijgen en op de informatieavond de aftrap krijgen.

Mevrouw Laguzzi: Voorzitter, de eerste vraag van de heer Kocx over de technische vraag of een krediet is verstrekt voor de derde ronde toetsing. Wij hebben geantwoord dat in beide gevallen krediet is verstrekt. Ik denk dat het een foutje is, want het moet twee keer algemeen bestuur zijn. Deze vraag is wellicht gesteld vanwege de verwarring die ontstaat bij de nota over de werkelijke prognose, wat gaat deze beoordeling in totaal kosten? In 2016 hebben wij een raming gemaakt aan de hand van de kennis van toen en wij komen tot totaal 4,5 miljoen euro kosten voor de beoordeling conform het nieuwe instrumentarium. Per abuis is dit cijfer meegenomen in de prognose als totaal zowel voor het oude stukje, van de derde verlengde toetsing, als voor de nieuwe. Wij proberen in de nota mee te geven dat de prognose nu in de kadernota tekort schiet.

De heer Kocx: Nu begrijp ik dat waar dagelijks bestuur staat in de technische vragen, twee keer algemeen bestuur moet staan zoals in de nota. Maar dat zou betekenen dat wij in 2012 als algemeen bestuur voor de derde toetsronde een uitvoeringskrediet van 550.000 euro hebben verstrekt. Dan zou dat bedrag toch niet opnieuw verstrekt hoeven te worden?

Mevrouw Laguzzi: Dat hoeft niet. De technische vraag vroeg of wij dat alsnog moesten doen en het antwoord is nee.

De heer Kocx: Die nemen wij nu toch wel mee in de totale berekening?

Mevrouw Laguzzi: Alleen in de prognose.

De heer Kocx: Het uitvoeringskrediet wordt nu niet aangevraagd, maar wij komen er nu achter dat het uitvoeringskrediet dat al in 2012 is verstrekt, nooit is meegenomen in de investeringsplannen en de kadernota.

Mevrouw Laguzzi: Het is fout meegenomen, ja. De tweede vraag over de deellevering en of de kapitaallasten twee jaar eerder van kracht zouden worden. Er wordt bij de interpretatie van de nota een foutje gemaakt bij wanneer het project klaar is. Het project is helemaal klaar nadat de laatste fase is afgerond. Om het bestuur te helpen om projecten zo snel mogelijk te kunnen indienen bij het HWBP, proberen wij al deelbeoordelingen klaar te hebben, in dit geval voor vier trajecten voor eind 2020, maar het totale rapport gaat pas 2021 naar de minister.

De heer Kocx: Ter aanvulling, dat betekent dat de datum van oplevering verkeerd in de nota staat?

Mevrouw Laguzzi: In de technische vragen is duidelijk gemaakt wanneer het project is afgelopen, maar de nieuwe systematiek van de beoordeling is anders dan voorgaande jaren. In voorgaande jaren moest alles getoetst zijn om een eindoordeel te krijgen. Nu kunnen deeltrajecten individueel worden goedgekeurd door de inspectie, dus het werk kan naar voren worden gehaald. De totale lasten van het project zijn pas in 2021 klaar.

De heer Kocx: Dan stel ik voor om die einddatum in het financieel overzicht zo te zetten, want de toelichting die u geeft is heel belangrijk, om die er tekstueel wel bij te zetten.

Mevrouw Laguzzi: Dat zullen wij de volgende keer doen.

De heer Mureau: Het is lastige technische materie. Door de Uniecommissie waterkeringen wordt een stuk voorbereid wat helder, begrijpelijk en kort is en dat alle waterschappen kunnen gebruiken voor het inwerkprogramma van het nieuwe algemeen bestuur, maar ook voor zittende algemeen bestuursleden is dat aan te bevelen.

Mevrouw Bonthuis: Bij interruptie. Wij hechten eraan om van de andere portefeuillehouder een overzicht te krijgen van de aanpak van het proces in Geertruidenberg, want het is een lange termijn. Wij hebben al vaker aangegeven dat wij ons zorgen maken over hoe dat proces wordt gevoerd en dat dat ontzettend moeilijk is. Het antwoord van de portefeuillehouder stelt ons niet helemaal gerust, dus misschien kunnen wij een keer een overzicht krijgen, hoe stellen wij ons voor hoe wij dat aanpakken. Dan zijn wij ook weer op de hoogte en hopelijk gerustgesteld.

Tweede termijn

Mevrouw De Koning: Voorzitter, onze technische vragen zijn in ieder geval duidelijk beantwoord. Fijn om te horen dat de schade door de droogte van de klei en grasbekleding in het dagelijks beheer wordt opgepakt. Ondanks dat een analyse van de droogte niet wettelijk opgenomen is in het beoordelingsinstrumentarium, gaan wij ervan uit dat het waterschap analyses blijft maken na droge periodes om problemen in de toekomst te kunnen inschatten en te voorkomen. Kunt u bevestigen of dit meegenomen gaat worden in de toekomst?
De heer Van der Kallen: Voorzitter. De portefeuillehouder sprak in het kader van het dijkverbeteringstraject Geertruidenberg Amertak over een keermiddel. Ik kreeg de indruk dat hij de Amertak niet behandelde als keermiddel en alleen in discussie was met Geertruidenberg waardoor de indruk werd versterkt dat u sprak over maar een keermiddel. Over het tweede keermiddel in de Amertak zou je juist de discussie met Oosterhout moeten aangaan, omdat die een groot belang heeft op de terreinen ten noorden van het sluizencomplex. Die liggen in feite buitendijks en wanneer sprake zou zijn van verhoogde rivierstanden, loopt zelfs in de huidige situatie een deel van een industrieterrein deels onder water. Juist de gemeente Oosterhout heeft een groot belang bij een tweede keermiddel in de Amertak of misschien sluizencomplex, omdat de doorgang voor de economie van groot belang is. En ik mis het betrekken van de gemeente Oosterhout in het betoog.

De heer Mureau: Ik kan u melden dat in onze dagelijkse bedrijfsvoering de dijken worden geïnspecteerd en waar nodig hersteld. Het opnemen van droogte in het formele instrumentarium dat landelijk wordt vastgesteld, het instrumentarium is in ontwikkeling maar wij zijn gebaat bij een stabiel instrumentarium omdat een deel van de problemen bij de toetsing wordt veroorzaakt doordat het instrumentarium wijzigt. Bij herziening en evaluatie van het instrumentarium kan ik mij niet voorstellen dat de droogte niet wordt meegenomen. Wanneer dat landelijk wordt vastgesteld, werken wij met dat instrumentarium en is het niet aan ons om daar dingen aan te knopen of dingen uit te halen.

De heer De Jong: Ik heb duidelijk uitgesproken dat wij het hebben over twee keermiddelen, de Donge en het kanaal Amertak en dat wij hier met meerdere overheden aan tafel zitten. Inderdaad, aan de Amertak ligt in het verlengde Oosterhout met een buitendijks industriegebied met zware industrie met mogelijke milieulasten die optreden wanneer er overstromingen plaatsvinden en met de huidige hydraulische berekeningen en randvoorwaarden hebben wij daar echt een probleem. Ik heb zelfs aangegeven dat wij met het Rotterdamse in overleg moeten omdat verderop in het kanaal afspraken zijn met de rederijen en verladers in Tilburg met een dagdienstregeling voor goederen vanuit het Rotterdamse havengebied waar dus meerdere belangen gelden. Wanneer wij daar aan dynamische keermiddelen denken, is al ter tafel gekomen om eventueel zelfs aan sluizen te denken, want bij stagnering van het scheepvaartverkeer voor meerdere dagen, dan wordt de sector daar op zo'n intensieve route zeer zwaar geraakt. Daarnaast zou het mogelijk voor onze zoetwatervoorziening via de Marksluis ook een bijdrage kunnen leveren met de klimaatveranderingen die eraan zitten te komen. Vandaar dat wij in brede context kijken en daar voldoende tijd voor moeten nemen, omdat daar meerdere overheden belangen hebben. In antwoord op mevrouw Bonthuis, ik zie wel iets in een lijstje maken, want gezien de complexiteit van drie projecten in dynamische keermiddelen, keermiddelen en dijkversterkingen en de zorg rondom de kern Geertruidenberg, wordt het soms onoverzichtelijk. Wij zullen u dat overzicht toesturen en dan hoop ik dat dat wat duidelijkheid geeft.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:
1. Het laten uitvoeren van de eerste beoordeling primaire keringen overstromingskans, fase 2 en 3, conform het Plan van Aanpak voor Fase 2 en 3;
2. Het ter beschikking stellen van een aanvullend uitvoeringskrediet ter grootte van 1.800.000 euro voor fase 2 en 3.

4.b. Aanvraag uitvoeringskrediet project Systeemherstel Waterketen

De heer De Boer: Voorzitter, het valt ons op dat er een fors krediet van 5 miljoen euro wordt aangevraagd waarvoor de onderbouwing in de adviesnota volledig ontbreekt. Het antwoord op onze technische vraag dienaangaande ontvingen wij pas vanochtend en daarin werd gesteld, u kunt inzage krijgen in de stukken op

het secretariaat, maar daarvoor ontbreekt de tijd in de praktijk. Ons voorstel is om voortaan bij dit soort majeure voorstellen meer onderbouwing op te nemen in de adviesnota. Wij zullen niet tegen stemmen, maar bij het ontbreken van de onderbouwing van een voorstel van deze omvang, dan geeft dat een onbevredigend gevoel.

De heer Sneep: Voorzitter, in lijn met de voorgaande spreker, wij hadden dezelfde vraag. Wij vonden de beantwoording van de technische vragen ook erg mager. Wij waren eerst bij 3.b.3 heel erg verheugd, ik dacht dat gaat goed, maar bij 4.b. is het helemaal verkeerd gegaan. De vraag is waarom die lijst van maatregelen niet gewoon als bijlage is toegevoegd. Dat had een stuk gescheeld qua transparantie en begrip.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, ik stel vast dat bij het scheiden van de markt de portefeuillehouder herroept wat hij eerder gezegd heeft. Mevrouw Bonthuis en ik en andere leden hebben de afgelopen vier jaar herhaalde malen gevraagd, zijn wij in control en de portefeuillehouder zei steeds, wij zijn in control. Nu hebben wij 5 miljoen euro nodig om wellicht in control te komen. Een onderbouwing is er niet. Wij kunnen niet tegen zijn en wij zullen wel voor moeten zijn. Wij hebben SOLO, 40.000 keurovertredingen, het baggeren, een aantal elementaire basics ontbreken, de legger is niet op orde. Vorig keer hebben wij een voorstel voor 1,5 miljoen euro vastgehouden over het op orde brengen van juridische zaken rondom leidingen. Wij gaan 5 miljoen uittrekken om te kijken wat het vervolgtraject gaat kosten. Bij AWP hebben wij 20 miljoen euro bij moeten plussen en de komende jaren gaan wij nog veel meer bijplussen, dat blijkt wel. Tegen mensen die op 20 maart gaan stemmen moeten wij zeggen, wij zijn op dit moment een goedkoop waterschap maar nog lang geen goed waterschap. Wij zijn voor het voorstel.

De heer Van der Aa: Voorzitter, de continuïteit en bedrijfszekerheid van onze assets is voor ons belangrijk om in control te kunnen blijven of komen. Wij hadden het ook chiquer gevonden als wij de lijsten erbij hadden gehad als bijlage bij de schriftelijke vragen. Wij kunnen instemmen met het voorstel vanuit het oogpunt van bedrijfszekerheid en continuïteit.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter, wij hebben de afgelopen vier jaar nadrukkelijk een punt gemaakt van basis op orde en in control zijn. Wil deze portefeuillehouder weggaan als de man van 5 miljoen? De man van 5 miljoen doet mij aan iets denken, de man van 6 miljoen maar die had bionische gaven om mensen verder te helpen. Maar gaan deze 5 miljoen ons verder helpen en hoe gaan wij die inzetten? De onderbouwing ontbreekt en een paar hoofdlijnen van basis op orde worden benoemd, maar zijn dat de noodzakelijke punten die wij als eerste moeten aanpakken? Is er meer nodig op termijn, moeten wij alle scenario's doorlopen, zoals wij op de thema-avond hebben besproken? Wij vinden het een punt voor de onderhandelingstafel en wij vinden het vreemd dat iedereen akkoord gaat met deze 5 miljoen euro. Wij weten allemaal dat het nodig is, maar om dit besluit nu te nemen terwijl wij over een maand een nieuw bestuur hebben en misschien ook een andere portefeuillehouder, ik weet het niet. Ik vind het een beetje te vroeg. Ik vind het jammer dat wij niet in control zijn en dat wij achteraf op deze manier gelijk krijgen ten aanzien van de basis op orde, onderhoudsplanning en assetplanning. Wij vinden het jammer dat de collega's op deze wijze schoorvoetend akkoord gaan. Wij vragen om uitstel en het onderdeel te laten zijn van de onderhandelingstafel.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Wij vinden het teleurstellend dat wij nu een verzoek krijgen voor 5 miljoen euro om de zaak op orde te brengen, terwijl het achterliggende verhaal waar al zolang om gevraagd is, er nog niet ligt. Er staat wel uitgelegd, ongeacht wat het verhaal ook wordt op den duur, wij hebben dit nodig, maar als algemeen bestuur moeten wij toch weten wat de maatregelen zijn en op basis waarvan de prioriteitsstellingen zijn gedaan. Er staat ook ergens dat als het geld op is, dan is het op en dan gaan de maatregelen onderaan de prioriteitenlijst niet door. Ik vind het nogal een verantwoordelijkheid en daarom ondersteun ik het voorstel van mevrouw Van den Berg van harte om het uit te stellen naar het volgende bestuur.

De heer Schots: Voorzitter, u heeft een periode geleden een presentatie gehad over de ontwikkeling bij de sector zuiveringsbeheer/waterketen met als titel 'Water van Waarde'. Op dat traject lopen wij twee sporen, een, de organisatie van wat toen de sector zuiveringsbeheer heette, aan te passen aan en transparanter te maken voor een meer naar buiten gericht optreden van het waterschap in het licht van de klimaatontwikkelingen en alles wat er op dat gebied speelt. De heer Meuleman heeft dat toen toegelicht en dat is in gang gezet en volgens planning op tijd afgerond. Dat betekent dat daarmee de formatieplaatsen van de afdeling waterketen zoals het tegenwoordig heet, definitief zijn of worden ingevuld. Het tweede spoor was op het vlak van dat er op het beheer en onderhoud van onze assets een aantal verbeterpunten lagen. In diverse kredietvoorstellen die u gepasseerd hebben in het afgelopen jaar, hebben wij u uitgebreid geïnformeerd met de toelichting waarom dingen financieel anders liepen. Ik breng in herinnering de algemene bestuursvergadering van 12 juli 2017 waar een nota sector zuiveringsbeheer op tafel heeft

gelegen met een aantal projecten die financieel wat uit de band liepen, wat voornamelijk te wijten was aan het feit dat de oorspronkelijke kredietbeoordelingen ongeveer vijf jaar oud waren en dus per definitie niet meer actueel. Dat heeft geleid tot het invoeren van een aangepaste methodiek voor het beoordelen van kredietvoorstellen bij het algemeen bestuur, de befaamde mandatering waar u twee keer over besloten heeft en dat is onderdeel geweest van het verbeterprogramma voor de sector waterketen. Dat alles hebben wij niet gedaan omdat de boel in het honderd lag of dat wij niet in voldoende mate de zaken in de greep hadden. Bij het laatste thema-algemeen bestuur hebben wij aangegeven dat de prestaties van de sector zuiveringsbeheer de afgelopen jaren altijd conform de normen die daarvoor staan geweest zijn. dan gaat het met name over het voldoen aan de lozingsvergunningen. De heer Nooteboom heeft gemeld dat de score over 2018 zelfs 100% is, dus wie spreekt over niet in control zijn, die krijgt met mij bij de borrel straks een stevige ruzie als dat overeind blijft, want ik ontken dat categorisch. Ik ontken niet dat er links en rechts behoorlijk wat verbeterpunten zijn en die hebben wij ook in kaart gebracht. Daar is in het thema-algemeen bestuur van 16 januari jl. uitvoerig bij stilgestaan. Het project systeemherstel dat u bij de vorige mandatering om uw moverende redenen niet heeft willen mandateren, is daar in het kader van de lange termijn asset planning nadrukkelijk op tafel geweest en daarbij is aangegeven dat wij de grote consequenties die wellicht uit de lange termijn assetplanning voortvloeien, op de tafel van het volgende algemeen bestuur zullen neerleggen. Dat volgende bestuur mag al of niet instemmen of wij doorgaan met het correctieve event gestuurde onderhoud dat wij nu hebben of dat wij een wat meer proactief onderhoudsbeleid gaan volgen. Toen is ook aangeven dat voordat wij die keuze kunnen maken, er een groot aantal dingen zijn die in het kader van Water van Waarde zijn geïnventariseerd en die op orde gebracht moeten worden. Dat is onder het woord Systeemherstel waterketen onder uw aandacht gebracht. Dat is in het thema-algemeen bestuur genoemd, niet uitvoerig toegelicht. Dat zijn zaken die voor de verdere optimalisering van de bedrijfsvoering nodig zijn en ook nodig zijn voordat wij in het kader van de lange termijn assetplanning een andere keuze over een onderhoudsstrategie kunnen gaan maken. In dat licht ligt het voorstel op tafel. Er is ontzettend veel werk aan verricht om te inventariseren welke maatregelen nodig zijn. Het u bekende model van bedrijfswaarde en risicomatrix is daarop toegepast om talloze maatregelen – en dat zijn er een paar honderd – in de goede volgorde en prioriteiten te krijgen. Op basis daarvan is dit voorstel aan u gedaan. Wij hebben daarbij aangegeven dat onze systematiek van bedrijfswaarde en risicomanagement op deze dingen is toegepast, zodat de zaken in de juiste volgorde en prioriteit zijn neergezet. Er is een goed stuk werk verricht om te zorgen dat wij dit bij de kop kunnen pakken. Wij ontraden u ten stelligste om dit naar de onderhandelingstafel, laat staan naar de volgende bestuursperiode te verschuiven omdat het dingen zijn die gewoon nodig zijn en het geen zin heeft om daar nog vier of vijf maanden aan te besteden in de zin van vertraging. Dat heeft geen enkele zin. U merkt dat het voor mij zwaar is dat dit punt niet wordt aangehouden, want ik vind het van het grootste belang voor het waterschap om dit snel bij de kop te pakken. De onderbouwing is voldoende, daar heb ik zelf naar gekeken. Het onderbouwingskader is het kader van bedrijfswaarde en risicomatrix dat wij steeds meer toepassen bij al dit soort beslissingen. Het moet u voldoende comfort geven dat wij deze maatregelen voorstellen en dit voorstel doen.

Tweede termijn

De heer Sneep: Voorzitter. Wij vragen ons af waarom de heer Schots geen antwoord geeft op onze vragen. Wat is de reden dat de maatregelenlijst ter inzage ligt bij de behandelend ambtenaar en niet als bijlage is bijgevoegd?

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij hebben met hetzelfde dilemma geworsteld als mevrouw Van den Berg inbracht, moeten wij dit naar de onderhandelingstafel brengen? Die 5 miljoen euro zal zeker niet minder worden, maar die hebben wij kennelijk nodig om te bepalen hoe wij de kadernota aan het eind van dit jaar enigszins fundament kunnen geven. De kadernota die de afgelopen jaren gepresenteerd is, blijkt dus gebaseerd te zijn op heel veel drijfzand. Dat hebben wij toen ook al vastgesteld en nu proberen wij wat fundamenten te maken, waardoor de kadernota aan het eind van het jaar misschien wat steviger is en wat meer body heeft omdat wij de basics meer op orde hebben. De term correctief onderhoud is al vaker gevallen. Het blijkt dat wij erachter moeten komen hoe wij die omslag moeten maken en niet achter de feiten aan moeten lopen. Kennelijk is er heel veel geld voor nodig om dat op orde te krijgen. Met schroom moeten wij ja zeggen tegen het voorstel. Om zeker te zijn dat wij een robuust watersysteem krijgen, trokken wij eerder een paar miljoen uit, nu trekken wij 5 miljoen euro uit maar wij weten niet precies wat wij hiervoor aan het eind van de rit krijgen.

De heer Kocx: Voorzitter, het is in feite heel simpel. Dit is een instandhoudingsinvestering voor het instandhouden van onze assets. Dat doen wij met van alles. Het is inderdaad een hoog bedrag maar het bedrag van 5 miljoen euro staat gewoon in het investeringsplan. Wij gaan niet onze investeringen verhogen. Wij zijn wellicht iets aan het verschuiven of eerder aan het doen. Ik wil de portefeuillehouder ondersteunen

bij zijn klemmend beroep om dit zeker niet uit te stellen, want wij willen het snel nog beter op orde hebben en snel beginnen is absoluut noodzakelijk.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter, ik begrijp dat iedereen snel door wil, maar wat is een maand op de periode waaraan wij aan dit voorstel hebben gewerkt, wat betekent een maand naar de toekomst toe? Dat betekent een gedegen voorstel waarbij wij de lijst kunnen inzien en kunnen voorbereiden en wel of niet op sturen. Wij zijn het uiteraard eens met basis op orde, daar hebben wij op gehamerd en daardoor is een aantal voorstellen versneld naar voren gekomen, maar nu besluiten, wij gaan op deze wijze 5 miljoen euro inrichten en waarom niet een maand later met een gedegen voorstel, de lijst kunnen inzien en ons gedegen kunnen voorbereiden, deze vraag stel ik mij nog. Het voelt bijna als doorgedrukt en u gaat voor mij echt de wereld in als de man van 5 miljoen.

Mevrouw Raedts: Ik heb niets meer toe te voegen, ik kan mij vinden in de bijdragen van mevrouw Van den Berg en de heer Schouwenaars die pleiten voor uitstel. De teleurstelling dat dit met een magere onderbouwing hier op tafel ligt.

De heer Van Noord: Bij interruptie, ik vind het persoonlijk van weinig respect getuigen om een mede-algemeen bestuurslid als de man van 5 miljoen weg te zetten. Ik vind dat beneden peil en dat wil ik even gezegd hebben.

De heer Schouwenaars: Bij interruptie op mevrouw Raedts. Ik heb mijn teleurstelling geuit over hoe het proces gelopen is, maar uiteindelijk hebben wij gezegd, laten wij vanavond de knoop doorhakken. Dat verschil wil ik wel duiden.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Ik wil mij aansluiten bij het betoog van de heer Van Noord, niet als persoon maar namens mijn fractie. Wij vinden die discussie inderdaad niet zo gepast. Wat mij vooral verbaast is de bijdrage van de heer Schouwenaars als hij zegt dat de vorige nota's op drijfzand waren gebaseerd, want dat is absoluut niet het geval. Er ligt een dikke kleilaag onder de voorgaande nota's waarop wij het meerjarenbeleid vaststellen, en daar is goed op te bouwen. Onder de kleilaag ligt een goed zandpakket en daar is goed op te bouwen en daar hebben wij goed op gebouwd en daar zijn ook de prestaties naar. Anderzijds is dit voor een deel een kwestie van onderhoud maar voor een niet onbelangrijk deel om de overgang te maken van correctief naar preventief onderhoud en dat vergt tijd en geld om de status van de assets vast te stellen. De portefeuillehouder heeft dat uitstekend uitgelegd. Natuurlijk willen wij als algemeen bestuur graag vroeg, vroegtijdig en volledig geïnformeerd worden, maar uiteindelijk gaat het erom dat er garen op de klos komt en die 5 miljoen euro is bedoeld om garen op de klos te krijgen voor de overgang van correctief naar preventief onderhoud. Het is van belang dat dat snel gebeurt, zodat bij een volgende meerjarennota wij dat op de kaart hebben staan en weten wat de toekomst ons brengt. Dat betekent niet dat wij het voorheen niet goed deden, maar wij veranderen van systematiek en daarvoor is dit geld nu nodig.

De heer Schots: Voorzitter. Ik ben al eerder in dit algemeen bestuur betiteld als man van 60 miljoen, dus van 5 miljoen lig ik niet wakker. Ik breng nogmaals onder de aandacht dat datgene wat de heer Van der Kallen betoogt en wat wij uitvoerig in de thema-algemeen bestuur van 16 januari aan de orde gehad hebben. Daar zijn uitvoerig de concepten van de overgang van correctief naar preventief onderhoud geschetst en de initiële stap, systeemherstel waterketen die daarbij nodig is. Dit project is al veel eerder voorzien. Het was in de begroting voor 2019 en het bijbehorende het investeringsplan opgenomen. Dat hebt u om uw moverende redenen niet willen mandateren, daar ga ik verder niet op in, maar het is dus geen extra investeringsuitgave die niet in de investeringsplanning voorzien is. Het zit er gewoon in. Dat betekent dat de kapitaallasten ontwikkeling in de meerjarenplanning, de kadernota daarbij helemaal aansluit. Dat de kadernota op drijfzand is gebaseerd, verwijs ik naar het rijk der fabelen. De kadernota heeft de afgelopen jaren altijd bewogen binnen de investeringsplafonds die het algemeen bestuur ooit heeft vastgesteld. Toen wij met AWP 2.0 in de klem kwamen, heb ik aangegeven dat dat wel gaat betekenen dat wij daar eenmalig een paar jaar overheen schieten, maar dat is met uw instemming gedaan. Al met al hebben wij nog steeds robuuste kadernota's en hopelijk blijven wij die houden in de toekomst. De suggestie om het uit te stellen omdat het maar een maand zou kosten, ik heb hier al vaker verkiezingstrajecten meegemaakt en dat is binnen een maand niet gedaan. Het uitstel duurt zeker drie tot vier maanden voordat je dit weer in het algemeen bestuur terugkrijgt en dat vind ik onverantwoord en daar wil ik de verantwoording pertinent niet voor nemen. De lijst is van een dermate detailniveau dat het geen zin heeft om dit in het algemeen bestuur te bespreken. Dat heeft niets meer met besturen op hoofdlijnen te maken, want het zijn details van de details, zo zit de lijst in elkaar. Ik heb er zelf wel een dag aan besteed om me daar een beeld bij te vormen. Dat is de reden dat gezegd is dat iedereen deze lijst mag inzien. Ik onderken dat de termijn daarvoor wat krap is geweest, maar om de lijst

met dertig mensen in het bestuur te gaan bespreken, dan wilt u spreken over de knoppen in de bedieningsinstallaties van de zuiveringsinstallaties en daar zijn wij als algemeen bestuur niet van.

Mevrouw Van den Berg: Stemverklaring, wij gaan schoorvoetend akkoord, ook omdat de portefeuillehouder zegt dat hij uitstel niet meer duldt en wij ook inzien dat de investeringen noodzakelijk zijn. Ik ben blij dat de kwinkslag van de bionische man wordt opgenomen.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van uitvoeringskrediet (UVK) van 5.000.000 euro voor het uitvoeren van het project "Systeemherstel waterketen".

4.c. Aanvullend uitvoeringskrediet voor de verdere uitwerking van het project Cruijslandse Kreken fase 2

Mevrouw Raedts: Voorzitter, wij zijn dit project met veel plezier gestart, want het gaat om een prachtig project van zelfrealisatie van EVZ en een waterschap dat een wateroverlastproblematiek oplost. Het project stagneert op dit moment. Vier agrariërs hebben een intentieovereenkomst getekend voor 2,2 km en voor 1,5 km moet nog medewerking van andere grondeigenaren gezocht worden, want daarvoor ligt nog geen intentieverklaring. Is het juist dat grondeigenaren mee willen doen aan de zelfrealisatie van EVZ, maar dat die niet dezelfde zijn als degenen die wateroverlast hebben? En andersom dat boeren die wateroverlast hebben, niet meedoen met het project EVZ. Ik heb vernomen dat er een situatie kan ontstaan dat grondeigenaren zeggen, ik ben wel solidair met mijn collega, maar om een EVZ aan te leggen omdat een ander wateroverlast heeft, dat doe ik toch maar niet. Ik sta volledig achter de zelfrealisatie maar gaat het wel lukken? Wat kan het waterschap nog doen? Kan het waterschap een impuls geven door grondruil of verkoop?

De heer Arts: Voorzitter, in aansluiting hierop, waardering voor deze vergaande vorm van participatie met agrariërs in het gebied. Dat maakt het project bijzonder. In eerste instantie miste ik het totaalplaatje van wat we nu hebben gerealiseerd, wat staat in de planning en wat moet nog in de planning genomen worden. Vandaag is er een kaartje aangeleverd en het beeld is wat kilometers betreft, een stuk duidelijker geworden. Ik ben benieuwd naar met welke ecologische kwaliteit de EVZ ingericht is. Het kreekherstel is gedaan en de bergingen zijn ingericht. Mag ik voorstellen om dit in de commissie Watersystemen te presenteren of nog beter, het strekt tot aanbeveling om een veldbezoek te doen.

De heer Verhulst: Voorzitter, wij zijn heel blij met het oppakken van zelfrealisatie en participatie want dat staat ook in het bestuursakkoord, maar deze projecten duren veel langer dan wij graag zouden willen zien. Daarvan moeten wij leren naar de toekomst om dit anders te doen. Wij steunen het voorstel.

De heer Van Noord: Voorzitter, dit soort trajecten kosten veel geld maar leveren ook het nodige op. Wij hebben met name gekeken naar de in de nota genoemde kanttekeningen en risicos's. Wij maken ons daar zorgen over. Wij krijgen het gevoel dat veel mensen op elkaar aan het wachten zijn, en dan kunnen wij als waterschap daar wel een eerste stap in meenemen maar wij moeten goed achterom kijken of iedereen gelijk meegaat, zeker als je het hebt over een miljoeneninvestering om het totaal te realiseren wat wij graag zouden willen. Mijn betoog zou zijn om de voortgang van dit verhaal ook goed in het algemeen bestuur te blijven volgen.

Mevrouw De Koning: Voorzitter. Wij hebben nog een vraag, de opgave staat nog open voor 11,3 km. Gaat dit nog in fase 2 uitgevoerd worden of wordt een fase 3 opgestart?

De heer Sneep: Voorzitter. Net als de heer Van Noord, zeggen wij ook, heb scherp aandacht voor de in de nota genoemde risico's, maar verder zijn wij verheugd.

De heer De Boer: Voorzitter, wij hebben met veel belangstelling kennis genomen van dit project, het is een voorbeeld van participatie, maar ook van dat het stagneert en om het vlot te trekken gaan wij op voorhand onze verplichtingen vast realiseren in de verwachting dat anderen hun aandeel op termijn zullen leveren. Goed om met die werkwijze ervaring op te doen, dat juichen wij toe. De risico's zijn goed benoemd in de notitie, maar het kan er ook toe leiden dat wij verschrikkelijk onze neus gaan stoten en dat de conclusie is dat wij dit niet nog een keer moeten doen en dat zou heel erg jammer zijn. Ons advies is om in dit soort zaken aan de voorkant te trachten zoveel mogelijk afbreukrisico's zo klein mogelijk te houden. Ik snap dat u dat ook heeft gedaan, maar er zitten toch nog forse risico's in het project. Omdat het de eerste keer is dat u dit heeft gedaan om het een keer te ervaren met zijn allen, maar het is op het randje.

De heer Mureau: Voorzitter, ik ben zelf heel enthousiast over dit project, juist door de nieuwe manier van werken met zelfrealisatie, een nieuwe manier van werken die risico's met zich meebrengt, want je geeft als

organisatie een stukje uit handen. Je bent gewend om aan het stuur te zitten en partijen aan te sturen, maar wij hebben er bewust voor gekozen om het initiatief hier aan de streek te laten, maar gaandeweg zie je dat je als waterschap toch moet stimuleren. Niet het initiatief overnemen van het gebied, maar wel op zijn tijd stimulans inbouwen. Voor 2,2 km is het gelukt om een intentieverklaring te krijgen, die boeren steken echt hun nek uit. De rest van de boeren op de plek waar wij een EVZ zouden willen realiseren, kijken nog de kat uit de boom. Er zijn mensen die hun nek uitsteken, voorop willen lopen en anderen kijken de kat uit de boom. Wij stellen voor om aan de slag te gaan, wij kunnen 2,2 km realiseren, waterberging aanleggen, dan gaat de kraan het gebied in en dan zien de mensen die de kat uit de boom kijken, het gaat echt gebeuren, misschien moet ik ook meedoen. Natuurlijk blijven wij energie zetten om de mensen die nu twijfelen, over de streep te trekken, want er is nog een stuk onbalans. We komen nog 1,5 km EVZ te kort om in balans te zijn met onze verplichtingen en die van de streek. Als wij niks doen, dan staan wij met lege handen. Wij hebben met dit project een berg ervaring opgedaan met deze nieuwe manier van werken, wij moeten terugkijken om te besluiten of wij daarmee doorgaan en op welke plekken dit een geschikte manier van werken is, maar dit voorstel is juist bedoeld om de boel in beweging te krijgen en dat de balans in evenwicht komt en de 1,5 km EVZ alsnog toegevoegd wordt. Hiermee heb ik mevrouw Raedts beantwoord, die vroeg wat we kunnen gaan doen. De ecologische kwaliteit van EVZ en kreekherstel, ze zijn nog niet gerealiseerd, wij zitten nog niet in de fase dat ze gerealiseerd zijn, maar ook bij zelfrealisatie moet dezelfde ecologische kwaliteit behaald worden als wanneer wij het in zouden richten, daar mag geen verschil in zitten. De suggestie voor een veldbezoek als het is ingericht, is interessant en die neem ik mee terug. Ik hoop dat wij daarvoor in de volgende bestuursperiode gelegenheid hebben. De lange doorlooptijd is inherent aan dit proces en om deze te bekorten, willen wij nu aan de slag en het veld in. De risico's van mensen die op elkaar aan het wachten zijn. Ik zeg u toe dat wij u als algemeen bestuur meenemen in het project en wij zullen u op de hoogte houden van de volgende stappen die wij zetten. De 11,3 ha worden gerealiseerd in de volgende fase, dat zit niet in deze kredietaanvraag. Ik hoop dat wij deze fase met succes doorlopen en voor de volgende fase bij u terug mogen komen.

Tweede termijn

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Nog een kleine vraag. Ik heb de suggestie meegekregen of het waterschap behalve het waterbergingsgebied in te richten wat voor een aantal bedrijven een oplossing is, grondruil of verkoop kan inzetten om een stimulans te bieden aan het realiseren van de EVZ. Ik sta erachter dat wij vooruit gaan met de waterberging en akkoord met deze kredietaanvraag, maar ik vraag mij af wat wij nog meer kunnen doen.

De heer Mureau: Ja, maar ik wil niet het initiatief wegnemen bij de streek. Ik ben er niet voor om iemand van ons het veld in te sturen om te kijken, waar kunnen we grond verwerven. Ik ben meer voorstander van wat nu gebeurt. Het zijn een aantal jonge enthousiaste boeren die ook de intentieverklaring getekend hebben, die kennen elke vierkante meter en de mensen in de streek. Die zijn bereid om een voortrekkersrol te spelen en mensen te benaderen en te enthousiasmeren.

Mevrouw Raedts: Het is niet mijn intentie om het initiatief uit handen van de agrariërs te nemen, maar een hulpmiddel zou kunnen zijn dat die enthousiaste mensen weten dat ze ook bij het waterschap kunnen aankloppen voor een mogelijke grondaankoop of -transactie.

De heer Mureau: Ik ben blij dat wij het eens zijn over dat de streek aan zet blijft. Als het waterschap gronden in bezit heeft in de omgeving of iets verder weg, die andere mensen zouden passen, dan is het een goede suggestie om aan te geven dat die beschikbaar is.

De heer Van der Heijden: Ik ben zelf een landbouwer in dat gebied en ik heb verschillende bijeenkomsten bijgewoond. Joost Maas is de trekker en wij weten dat het waterschap daar gronden heeft. Daar wordt zeker naar gekeken, alleen dan ga je wel een heel ander plan krijgen en ben je gewoon wat langer bezig, zeker als je het op eigen initiatief doet. Ik verwacht dat er nog meer uitkomt en zeker met de inzet van de gronden van het waterschap.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van een aanvullend uitvoeringskrediet van 775.000 euro voor de verdere planuitwerking van de EVZ's met de agrarische ondernemers en de waterberging binnen het project Cruijslandse Kreken fase 2.

4.d. Het Waterschapshuis: zienswijze op actualisatie begroting 2019 en ontwerpbegroting 2020

De heer De Boer: Voorzitter. Het dagelijks bestuur vraagt om instemming met de zienswijze en die houdt in vooralsnog niet in te stemmen met de voorgestelde begroting 2019 en ontwerpbegroting 2020. Die

zienswijze delen wij volledig maar als straks een nadere onderbouwing wordt geleverd van de stijging van de lasten, stemmen wij dan alsnog in? Dat blijft een beetje mistig.

De heer Sneep: Voorzitter. Wij zijn het helemaal eens met de zienswijze van het dagelijks bestuur maar wij vertrouwen dat ons dagelijks bestuurslid het verder afhandelt.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij steunen de zienswijze, maar wij willen hier graag iets aan toegevoegd hebben en daarvoor verwijs ik u naar de vergadering van 7 maart 2018 en het verslag. De systematiek van het Waterschapshuis van een voorlopige begroting met daarbij een aanvullende begroting, het jojo-effect dat er structureel in zit, daar hebben wij nog steeds problemen mee. Als wij toch een zienswijze indienen waarin wij zeggen, wij zijn het er niet mee eens, dan zou ik er dat graag aan toegevoegd hebben.

De heer Kocx: Voorzitter, woorden van ongeveer gelijke strekking. Volop steun voor de negatieve zienswijze en ook steun om de portefeuillehouder mandaat te geven om adequaat te reageren, mochten er andere ontwikkelingen komen, wel in lijn met de zienswijze die wij nu hebben geformuleerd. De zienswijze richt zich vooral op de instandhoudingskosten maar ook op inzicht te krijgen waarom de kosten van de projecten ook uit de hand lopen.

De heer Van der Aa: Voorzitter, als wij die twee begrotingen doorworstelen en je gaat kijken wat je daarvan zou kunnen zeggen, dan moet ik aangeven, dan komen wij precies op hetzelfde uit als wat in de zienswijze is verwoord en met name de vraagtekens die wij stellen bij de instandhoudingskosten. Die erkennen wij helemaal, ook in relatie tot de grote extra budgetten voor de innovatiemakelaarsfunctie en ondersteunende veranderaarsfunctie ,dus wij ondersteunen de negatieve zienswijze van harte, hoewel wij dat niet zo gewend zijn, ten minste niet in deze teneur.

De heer Schots: Voorzitter, ik ben blij met uw unanieme ondersteuning van de zienswijze. Wij hadden ook liever een iets anders getinte zienswijze gegeven, maar wij vinden de onderbouwing van het Waterschapshuis bij de extra kosten met name op het vlak van de instandhouding die besteed moeten worden, nog steeds niet voldoende. Alleen maar aanduiden dat daarvoor een paar fte voor nieuwe functies bijgevoegd moeten worden, vinden wij niet voldoende transparant. Wij hebben het Waterschapshuis om een toelichting gevraagd, maar de algemene bestuursvergadering waar dit punt aan de orde komt, is op 16 april, dus er is nog voldoende tijd voor verdere toelichting. Als die voldoende adequaat is – dat zal ik zelf beoordelen – dat stem ik af met de collega's van het dagelijks bestuur, dan hoop ik dat ik van u de ruimte heb om iets positiever naar deze begrotingswijziging te kijken. Wij weten allemaal dat HWH in een transitietraject zit, waarvan een onderdeel is om alle waterschappen te helpen bij de digitale transformatie waar wij allemaal mee geconfronteerd worden. Dat dat allemaal niet 1, 2, 3 klip en klaar duidelijk is, snap ik ook nog wel, maar dat neemt niet weg dat wij toch voldoende comfort moeten hebben om ja te zeggen tegen deze begrotingswijziging. In de geest van deze discussie en het stuk en rekening houdend met wat het Waterschapshuis tussen nu en 16 april naar voren zal brengen, zal ik naar bevind van zaken de negatieve zienswijze op de begroting handhaven of nuanceren, maar dat zal afhangen van de informatie die verstrekt wordt. Ik zal daar niet al te lichtvaardig mee omgaan. Ik wil u een recente ontwikkeling op fiscaal vlak melden bij het HWH. Tot veler verrassing heeft de Belastingdienst per 1 januari 2019 de koepelvrijstelling voor de btw van het HWH zonder noemenswaardige motivering ingetrokken, de fiscale adviseur van het Waterschapshuis is daar actief mee en begrijpt er ook helemaal niets van. Maar dit besluit ligt er en dus zal er een discussie met de fiscus volgen over het hoe en waarom en hopelijk het terugdraaien hiervan. Vooralsnog is de koepelvrijstelling ingetrokken, dat betekent niet dat de lasten van HWH nu ineens spectaculair op zijn kop gaan, want het gaat ook weer niet over alle kosten in HWH, maar over delen daarvan. Op verzoek van HWH om dit aan de algemene besturen kenbaar te maken, doe ik dat op dit moment en verdere details ontbreken op dit moment.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met de voorgestelde zienswijze zoals verwoord in de bijgaande brief aan het dagelijks bestuur van Het Waterschapshuis

5. Mededelingen

5.a. Evaluaties werkgroep bestuurlijke vernieuwing

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Uit de evaluatie blijkt dat er heel veel gebeurd is op het vlak van bestuurlijke vernieuwing en ik spreek de hoop uit dat vervolgstappen genomen gaan worden in de volgende bestuursperiode, maar dat komt ook terug in het overdrachtsdocument. In de evaluatiepapieren die de werkgroep bestuurlijke vernieuwing vorig jaar heeft rondgestuurd, staat vermeld om op korte termijn te

kijken naar de financiële ondersteuning van fractieondersteuners. Dat is zeker voor de eenpersoonsfracties in de komende periode erg nuttig.

Mevrouw Bonthuis: Mevrouw Raedts gaat niet verder na deze periode heeft ze gezegd, dus ik neem graag haar suggesties mee. De stukken die nu voorliggen, zijn niet heel verrassend, wij kennen ze en wij kennen de resultaten. Het is meer een terugkoppeling en samenvatting van alles wat wij gedaan hebben. Ik voel mij wel gesterkt ook als trekker van de werkgroep en ook door de signalen vandaag onder andere van de heer Verroen en mevrouw Raedts, over het verder gaan op de ingeslagen weg. Zorg vooral voor de rol van fractieondersteuners en ik voel mij uitgedaagd om daarover te mogen nadenken als het mij gegeven is.

De heer Van der Kallen: Het staat de eenpersoonsfracties volstrekt vrij om zich aan te sluiten bij een andere fractie en bij ons zijn ze welkom.

De voorzitter: Het is passend om in de laatste vergadering de werkgroep bestuurlijke vernieuwing te danken voor de bijdrage in de afgelopen periode.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de vergaderstukken voor kennisgeving aan.

5.b. Uitkomsten privatiseringsonderzoek van SNB N.V. (VERTROUWELIJK/BESLOTEN)

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5.c. Toetsing regionale wateroverlast

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6. Ingekomen stukken

6.a. Schriftelijke vragen fractie Water Natuurlijk 'Toegankelijkheid schouwpaden e.a. januari 2019'

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de schriftelijke vragen en de reactie van het dagelijks bestuur voor kennisgeving aan.

7. Notulen en besluitenlijst

De heer Van der Heijden: Op pagina 15 van 25, daar zou van onze fractie ons dagelijks bestuurslid gezegd hebben: "Mijn eigen fractie knikt bevestigend", maar ik zat in Emmeloord en Huibert zat in Peru, dus het lijkt mij dat dat niet mogelijk was.

De voorzitter: Daar nemen wij kennis van.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie-en toezeggingenlijst), en de besluitenlijst van 30 januari 2019 vast.

8. Rondvraag

De heer Velthoen: Voorzitter, toen wij de stukken afgelopen donderdag in onze fractie bespraken, waren deze nog niet volledig zichtbaar op de website, wel geplaatst op iBabs. Dat is een aandachtspunt. Bent u dat met ons eens?

De voorzitter: Volmondig ja. Dat is een omissie om dat gelijktijdig te doen.

De heer Sneep: Voorzitter, het is vanavond al een paar keer naar voren gekomen en ook in voorgaande vergaderingen, dat bepaalde nota's transparanter zouden kunnen en op onderdelen volledige zouden kunnen. Dat is niet om te sturen op details maar om volledig inzicht en begrip te kunnen krijgen waardoor je juist op hoofdlijnen kunt sturen. Wij hebben het al eerder gehad over een update van de kadernota. Hoever staat het hiermee en wanneer kunnen wij die verwachten omdat dit de laatste vergadering is?

De voorzitter: Het eerste punt zal ik binnenkort met de secretaris-directeur bespreken hoe wij dat beter naar u kunnen doen. Daar zijn geregeld vragen over, dus wij moeten even goed inventariseren wat precies de punten zijn en hoe wij daarin tegemoet kunnen komen. De update van de kadernota.

De heer Schots: De eerstvolgende kadernota komt in het nieuwe bestuur aan de orde. Het normale traject voor de kadernota is in het eerste bestuursjaar daarom anders, dat was in de vorige bestuursperiode ook zo. Ambtelijk wordt gewerkt aan een dossier dat een schets geeft van de financiële positie op basis van de laatst verschenen kadernota plus de inzichten die daarop bij de begroting 2019 zijn aangepast. Dat hele gebeuren maakt onderdeel uit van het fotoboek dat in het kader van het overdrachtsdossier voor de onderhandelingen en nieuwe bestuursleden wordt samengesteld.

De heer Van der Heijden: Op 27 maart hebben wij afscheid van de algemeen bestuursleden die niet meer verder gaan. Ik weet in ieder geval 100% zeker dat ik niet terugkom, daarom wil ik hier vanaf deze plaats – omdat bij het afscheid waarschijnlijk niet zoveel ambtenaren aanwezig zijn als hier – de ambtenaren bedanken die mij altijd ondersteund hebben en ik hoop dat jullie bij het nieuwe bestuur dezelfde functie kunnen hebben. Dat zal ook zonder mij zeker goed gaan. (*applaus*)

De voorzitter: Wij voelen allemaal dat er de afgelopen jaren met grote inzet gewerkt is en daar hebben wij goede ambtelijke ondersteuning voor, maar wij zijn ook dankbaar aan het algemeen bestuur in de afgelopen jaren.

9. Sluiting

De voorzitter: Ik dank u allemaal voor uw bijdragen en wens u een goede reis naar huis. Ik sluit de openbare vergadering om 22.14 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 24 april 2019.

De dijkgraaf	De secretaris-directeur
K J. de Vet	A. Meuleman